

Tekstil Mühendisinin Sesi

TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası Aylık Bülteni
Sayı : 3 / 2020

- *Tekstilcinin Yurt Dışı Kredi Borcu Var mı?*
- *Yavaş Moda*
- *Röportaj : İbrahim ALTINTAŞ*
- *Tekstil ve Mühendis Dergisi*
- *İşgücü ve Yönetimdeki Kadınlar*
- *Peki, Kimdir Bu Mühendis? Ne ile Yaşar?*
- *Neden Organik Pamuk?*
- *Mühendisin Gözünden Yaratıcılık ve İnovasyon*
- *Microcotton Havlu Üretimi*
- *İz Bırakan Bilim İnsanları ve Filozoflar*
- *Güney Bölge Şube Faaliyetleri*
- *Youtube Yayınlarımız*

TMMOB

Tekstil Mühendisleri Odası Bülteni

Ayda bir elektronik ortamda yayınlanır.

Sayı : 3 / 2020

**TMO Adına İmtiyaz Sahibi
Aykut ÜSTÜN**

**Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Serkan ÖZCANLI**

**Yayına Hazırlayanlar
Özlem ÖZTÜRK
Gaye UYSAL**

**TMO Genel Merkez
Anadolu Cad.
Tepekule İş Mrk. 40/310
Bayraklı / İzmir**

TMO Genel Merkez
tmo@tmo.org.tr
0 530 418 1868

TMO Bursa Şube
bursa@tmo.org.tr
0 507 430 1943

TMO İstanbul Şube
istanbul@tmo.org.tr
0 533 135 3786

TMO İzmir Şube
izmir@tmo.org.tr
0 530 418 1868

TMO Denizli Şube
denizli@tmo.org.tr
0 539 577 1454

TMO Güney Bölge Şube
guneybolge@tmo.org.tr
0 506 430 5512

www.tmo.org.tr

Merhaba,

Pandeminin sektörümüz, ülkemiz ve sosyal yaşantımız üzerindeki etkileri sürerken, "Tekstil Mühendisinin Sesi" bültenimizin 3. sayısında yine dopdolu bir içerik ile sizlerle buluşuyor olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Pek çok farklı konudaki haber ve yazıları sizler için derledik. Kadınların işgücü ve yönetimdeki durumunu değerlendirdiğimiz yazımızda, bu konudaki farkındalığı arttırmayı amaçlıyoruz.

Dünyada ve ülkemiz Tekstil sektöründe giderek önem kazanan sürdürülebilirlik konusuna her sayımızda yer vermeye çalışacağız. "Yavaş Moda" ve "Neden Organik Pamuk" yazılarımızın bu konuda yeni trendler için bilgi verici olmasını umut ediyoruz.

Bu sayımızda başladığımız sektörel röportajlarla sektördeki meslektaşlarımızı, sektörün önde gelen iş insanlarını tanıtacağız ve bu röportajlara her sayımızda yer vermeye çalışacağız.

Mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkmaya devam ederken, bu sene üniversite tercihi yapacak lise mezunlarımıza "Tekstilde iş var" sloganıyla Tekstil Mühendisliği bölümlerini tercih etmeleri için destek vermiştik. 2 yıldır İTHİB desteğiyle yürüyen "Tekstil Mühendisliği Algısının Yükseltilmesi" projesi bu yıl da güzel sonuçlar verdi.

Bu güzel sonuçları ve yeni işbirliği olanaklarını değerlendirmek üzere Eylül ayında İTHİB'e Tekstil Mühendisliği burs programına verdikleri destek için teşekkür ziyaretinde bulunduk.

İTHİB Başkanımız Ahmet Öksüz ve Eğitim Koordinatörü Süleyman Çakıroğlu ile oldukça verimli bir toplantı gerçekleştirdik.

Bu yıl tercih yapan öğrencilerin taban puanının geçen yılın tavan puanı olması, Tekstil Mühendisliği öğrenci kalitesinin artması için, mesleğimizin geleceği için çok sevindirici bir gelişmedir.

Bir sonraki sayımızda buluşmak üzere, sevgilerle...

#tekstildeişvar

**TMO Merkez Yönetim Kurulu Başkanı
AYKUT ÜSTÜN**

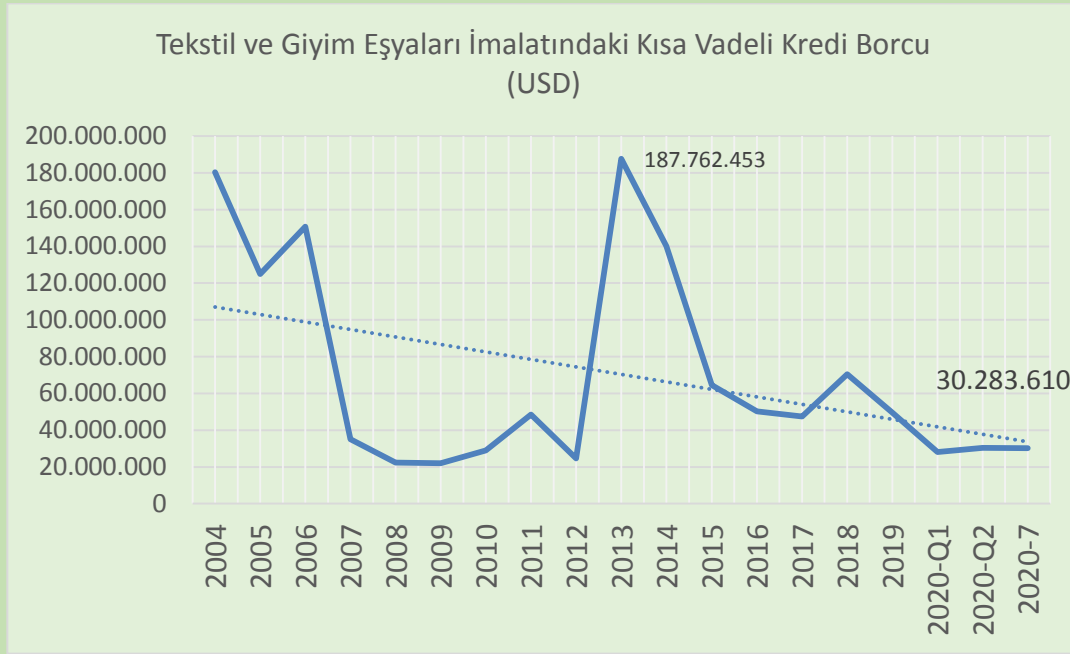
Dergide yer alan yazılar TMO'dan izinsiz yayınlanamaz ve alıntı yapılamaz. Yayınlanan yazılardaki görüşler, yazarın sorumluluğundadır. TMO üyelerine parasız dağıtılır.

TEKSTİLCİNİN YURT DIŞI KREDİ BORCU VAR MI?

Sektörümüzün yurtdışından hammadde ve makina alımı için borçlanmak zorunda kaldığını biliyoruz. Özellikle bu günlerde kurun hızlı yükselip rekorlar kırdığı bir dönemde borçluların herkesten çok bunu takip ettiğine eminiz. Tekstil ve hazır giyim sektörünün yurtdışı borçlarının detayları için Merkez Bankasında (EVDS) yayınlanan Temmuz ayı verilerini kullanarak durumu değerlendirelim.

Yurt Dışından Alınan Kısa Vadeli Borçlar

Vadesi bir yıldan kısa olan ve firmalarla gerçek kişilerin yurtdışından sağladığı kısa vadeli nakit kredileri kapsamaktadır.

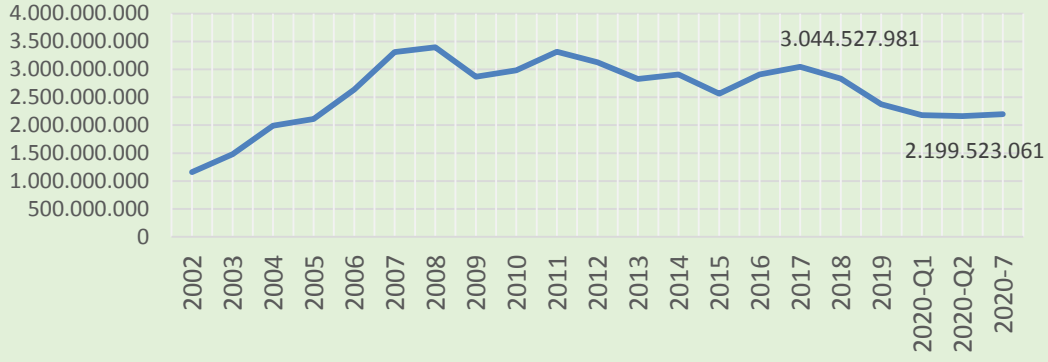
2013'te 187 milyon USD iken, 2020 Temmuz'da 30,2 Milyon USD'a doğru hızlı bir azalma olduğu görülmektedir. Tutar olarak sektörün büyüklüğüne göre düşük bir tutardır.

Yurt Dışından Alınan Uzun Vadeli Kredi Borçları

Asıl yüksek tutarın olduğu grup uzun vadeli borçların olduğu bu gruptur. Bu borcun kapsamı; Özel sektör firmaları ve gerçek kişilerin yurt dışından sağladığı uzun vadeli nakit krediler, yurtdışındaki tahvil ihraçları ile ithalatın finansman şekillerinden mal mukabili ve kabul kredili mal mukabili ödeme haricindeki diğer vadeli ödeme şekillerine göre oluşan vadesi bir yıldan (365 günden) uzun ticari kredileri içermektedir.

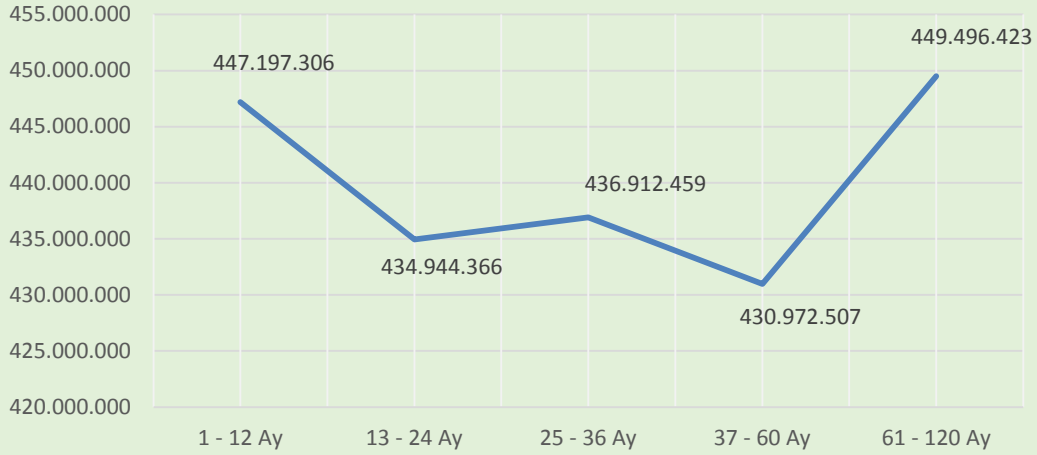
2007-2017 arasındaki dönemde 3 Milyar USD üzerinde bir ortalama borcu olan sektörün, 2017'den sonra borçlanmayı azalttığı ve 2020 Temmuz itibarıyla 2,2 Milyar USD seviyesine kadar azaldığı görülmektedir.

Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatındaki Uzun Vadeli Kredi Borcu
(USD)

Sektörümüzdeki borcun büyüklüğü yanında vadesi de önemlidir. Sektörümüzün önümüzdeki bir yıl ödemesi 447 Milyon USD iken, sonraki yıllarda ortalama 440 Milyon USD'lık ödemeler bulunmaktadır. Sektörümüzün 5 yıldan uzun borcu bulunmamaktadır.

Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatında Uzun Vadeli Kredi Borcunun Vade Dağılımı (USD)

Sonuç

Önümüzdeki bir yılda ödeyeceğimiz 450 Milyon USD borcun, yılda 25 Milyar USD ihracat yapan bir sektör için büyük bir problem teşkil etmediğini söyleyebiliriz. Sektörümüzün tüm döviz bazlı borcu, sektör ihracatının % 5'i kadar olduğundan, bunun altından kalkabilecek güçtedir. Türkiye özel sektörünün 162 Milyar USD'lık yurt dışı kredi borcu içinde tekstil ve hazır giyimin % 1,3'lik çok küçük bir payı olması, ülkenin ihracatının %1 5'ini yapan sektörümüz için döviz açık pozisyonu olmaması güven vericidir. Bundan 10 yıl önce hükümet tarafından, 10 yıl ömür biçilen sektörümüzün ihracat pazarlarını koruyup, yatırımlarındaki döviz borçluluğunu azaltması, gelecekte ihracat ve istihdamdaki gücünün görmezden gelinmemesi gerektiğini gösteriyor.

YAVAŞ MODA

Kardan çok değer yaratma, kaliteli giysi, dayanıklı, uzun süreli kullanım, etik moda, bilinçli tüketme, giysi ile bağ kurma, yeniden kullanılabilir olma, dönüştürebilir giysiler, yerel üretim, geleneksel moda, özgün ve zamansız tasarım, modada farkındalık, çevreye ve insana değer veren moda, tedarik zincirinde şeffaflık, adil ticaret, temiz üretim, modada zanaatın önemi...

Devam eden anahtar kelimeler ile bugünlerde internette araştırma yapmak isterseniz karşınıza yavaş moda üzerine bir şeyler mutlaka çıkacaktır.

Nedir Yavaş Moda?

Sıkça ve çokça hızlı moda kavramının karşıtı olarak tanımlamalar görülsede ben bugün insanların ve markaların geldiği noktada hızlı moda kavramı ile yavaş moda kavramlarının bir suredir iç içe olmaya başladıklarını düşünen taraftayım. Gelecekte gözle görülür hibrit sistemler ile yavaş moda daha da hayatımızda olacak gibi görünüyor.

Hızlı moda ile 1990'ların başlarında başlayan hızlı tüketim odaklı, uzun süreli ve kaliteli giysiler yerine, yılda birden çok defa değişen koleksiyonlar ile beğeniye sunulan bir moda akımı oluştu. Modadan çok "tüketim akımı" demek belki doğru olabilir. Bakıldığında girdiğimiz her mağazada neredeyse birbirleriyle kopya edilmiş aynı koleksiyonlar dışında rastladığımız farklı ürünleri görmek çok az. Moda dediğimiz kavram, bir sezon önce lacivert aldığımız pantolonun bir benzerinin bir sezon sonra oranj rengi olarak yerini aldı. Aynı giysileri bazen rengini beğendik aldık, bazen bir kez giymek için aldık, bazen üzerindeki bir nakışa vurulduk aldık, çoğu zaman bir sezon kullandık ve attık, ve aldık ve attık, ve aldık ve attık, ve aldık ve attık.

Uzun zamandır hayat modada böyle devam ediyor. Elbette bu hızlı tüketim ile birlikte artan tekstil endüstrisi, ihtiyaçları kapsamında dünya kaynaklarını düşünmeden kullandı, gelişmekte olan ülkelerin kalkınması amacı önde tutulmuş gibi görünse de insanlar düşük maaşlara ve uygun olmayan koşullarda çalıştırıldı ta ki 2013 tarihinde Bangladesh Rana Plaza gerçeği ile yüzleşene kadar.

Bir tarafta insanların hızlı moda ile imtihanları devam ederken diğer tarafta, kaynakların düşünmeden kullanılması, özellikle ıslak operasyonların yürüdüğü yıkama, boyahane, baskı işletmelerinin çevreye verdiği zararlar dikkate alınmadı. Böylece, çevre de hızlı modadan kendi payına düşeni fazlasıyla aldı. Greenpeace'in 2011 yılında başlattığı **Detox** hareketi ile marketten rastgele ve marka gözetmeksizin seçilen giysilere yapılan testler ile giysilerin kimyasal riskleri dünya ile paylaşıldı. Giysilerin kullanım sonrası etkileri **Laundry Report** serileri ile devam etti.

Dünyada katı atığın önemli payı tekstil atıklarına ait. Yıllık tekstil atığı miktarı 15 milyon ton üzerinde. TSKB Su: Yeni elmas raporuna göre su kullanımının % 69'u tarım, % 19'u endüstriyel çalışmalar için kullanılıyor. Tekstil açısından baktığımızda tarım ve endüstri ikilisinde tekstilin payı yüksek. Geniş üretim ağı zinciri, uzak üretim lokasyonları dikkate alındığında karbon ayakizi konusunda tekstil yine hatırı sayılır şekilde listenin ilk sıralarında yer alıyor.

Günümüz markalarının tüm bunlara duyarsız kalmaları elbette mümkün değil. Bugün neredeyse dünyada insan ve çevre ile başlayan yeni oluşumlar / işbirlikleri oluşturuluyor. Küçük - büyük pek çok giyim markasının, yeni girişimcilerin bu noktada çalışmalarını görmek mümkün. Ülkemizde, Reflect, Satsuma, Away Denim, One Square Meter, bunlardan sadece birkaç iyi girişim örneği. İnsana, çevreye dair yapılacak iyileştirici faaliyetler planlanıyor ve uygulamaya geçiliyor.

Ve sürdürülebilirlikle birlikte sadece durumun farkına varan ufak bir grup değil, artık hazır giyim liderleri de yavaş modaı telaffuz etmeseler de, yavaş modaı hizmet eden koleksiyonlar ile yavaş modaı içlerine almaya başladılar. Her birinin web sitelerini takip ederseniz yapılan çalışmaları **sürdürülebilirlik** başlığı altında görebilirsiniz. Bugün markaların tümü çevre, etik ve sosyal konularda kendi taahhütlerini veriyor ve benzer taahhütleri tedarik zincirindeki üreticilerinden alarak, denetim ve eğitim koordinasyonunda tedarik zincirlerini revize ediyorlar.

Yeterli mi? Değil.

Yavaş moda kavramı içindeki en temel esaslardan biri kullanımı azaltmak, ihtiyaca yönelik üretmek ya da tüketmek. Hem üretici ve markalar hem de tüketiciler açısından durumu değerlendirmekte fayda var.

Daha uzun süreli kullanmak, daha uzun süreli kullanıma uygun giysiler üretmek. Daha uzun süreli kullanımdan kasıt, sadece kalite ile ilgili değil elbette. Kaliteli ve dayanıklı giysilerin yanında bir giysinin kullanım ömrünü bitirdikten sonra dahi hala kullanılabilir olması için doğru malzemeleri seçmekten başlayan bir tasarım sürecinden bahsetmeden olmaz. Çevreye negatif etkisi daha az malzemeleri kullanmak, daha doğru malzeme kombinasyonu tasarlayarak kullanım sonrası giysiyi yine katma değeri yüksek olacak başka

Bir kullanıma hizmet edecek şekilde tasarlamak, müşteriye iyi anlamak ve ihtiyacına yönelik giysiyi tasarlarken bağ kurdurmak. Zamansız giysiler tasarlamak. Yeniden, yeniden kullanmak üzere tasarlanmış giysiler üretmek.

Örneğin, doğal malzemelerin daha sürdürülebilir olduğu düşünülebilir. Farklı açılardan doğru yaklaşım olsa da aslında yavaş moda kavramı içinde malzemelerin çevre etkilerini değerlendirerek seçim yapmayı ayırt etmek gerekir. Öyle ki tekstilde en çok kullandığımız ve pandemi sonrası en çok tercih edilen elyaftan biri olan pamuğun diğer malzemelere göre daha sürdürülebilir olduğunu belirtmek doğru olmaz. Sentetik içerikli bir ürünün pamuklu bir ürüne göre çevre etkisi çok daha az olabilir. Dolayısıyla malzeme seçimi yaparken üretimi ve işlenmesi esnasında malzemenin çevre etkilerinin değerlendirilmesi yavaş moda için önemli.

Yine ürünü tasarlarken kimyasal riskleri gözetmek, doğru renk, baskı tipi ve malzeme kombinasyonuna karar vermek önemli. % 100 pamuk bir ürün yaparken dikiş ipliklerini ya da üzerindeki işlemleri sentetik yapmak bu ürünün en son durumda geri dönüşüme gönderilmesi halinde problem oluşturacak ve sentetik kısımların çıkarılması için ayrıca emek verilmesi gerekecektir.. Tüm bunları tasarlayarak giysiyi doğru malzeme kombinasyonu ile sıfır atık oluşturacak şekilde üretmek bu anlamda önemli.

Yavaş moda biraz eskiye dönmek gibi...

Yavaş modanın içinde eskiden olduğu gibi giysileri uzun süre kullanmak, tamir edip kullanmak, kullanmadığımızı bir başkasına verip onun kullanmasını sağlamak, kullanmadığımız giysimizi bir başka giysi ya da kullanım alanı olan eşyaya dönüştürüp kullanmak gibi kavramlar vardı. Tutumluluk vardı mesela, ihtiyaca göre kullanma ve alma vardı. Giysiyi çöpe atmak kavramı yoktu.

Giysiye değer katarak üretmek vardı. Geçmişte zanaatkar olan terziler kişiye özel giysiler dikerlerdi. Her mahallede bir terzi vardı ya da herkes kendi kıyafetini dikebilir becerideydi, kendine özel, emek vererek, evdeki kumaşları değerlendirerek dikerlerdi. 1980 ve öncesi doğanlar için dikiş bilmeyen bir anne ya da anneanesi olmayan yoktur sanırım. Şimdi kaçımız dikiş biliyor, hatta sektörü yönlendiren insanların kaç dikiş biliyor? Kaçımızın evinde dikiş makinesi var?

Dolayısıyla yavaş moda kavramını desteklemek için sadece denetim ve taahhütler ile tedarik zincirini yönlendirmek yeterli değil. Hayatımızın bütününde kültür değişimine ihtiyaç var.

Bu kültür oluşturulurken markalara düşen görev de, malzeme bilgisinden, doğru tasarım stratejileri ile koleksiyonu yaratmak, üretilen giysilerin uzun süreli kullanımını tasarlamak, müşteriyle giysi arasında bağ kurmayı sağlamak ve zamansızlaştırmak önemli.

Küreselleşmenin yanında geleneksel olandan beslenmek, yerel üretim zinciri ile yakın mesafelerde üretim yaptırarak karbon emisyonlarını azaltmak, yerel üretimi desteklemek, tedarik zincirinde şeffaflığı sağlamak önemli.

Atık azaltmaya giden strateji ve tasarımlar oluşturmak, ürün ve operasyonda sıfır atığı hedeflemek önemli.

Yavaş moda kavramı kapsamında bilgi beceri ve yetkinlikleri arttırmak, tüketiciyi bilinçlendirmek önemli. Tüketici doğru ürünler istediği sürece markalar ve üreticilerin de tüketici talebine odaklanacağı açık. Dolayısıyla markalara, ulusal ve uluslar arası otoritelere düşen bir başka iş öncelikle müşterinin bilinçlendirilmesi, bu anlamda önemli.

Markalar stratejilerini değiştiriyor. Patagonia'nın "Bu Ceketini Alma" kampanyası, Nike'ın "Bu bir Çöptür diyerek atık yönetimine yaptığı vurgu alkışı hak ediyor.

2015 yılında oluşturulan "Fashion revolution" ile tedarik zincirinde şeffaflığın önemi vurgulandı. "Who made my Clothes" ve "Refashion Your Wardrobe" hareketi çarpıcı güzel örnekler oluşturdu.

Greenpeace detox hareketi ile markalar bir araya gelerek ZDHC: Zero Discharge Hazardous Chemical oluşumunu oluşturdular. “Temiz Giysi kampanyası” ile tüketiciler bilinçlendirildiler, yayınlanan değerli raporlar hepimiz için iyi birer rehber oldu. “Material Market Place” ile atık yönetimi vurgulandı, lugatlarımız endüstriyel simbiyoz gibi yeni kavramlar girdi. Yine ülkeler bazında konuya ilişkin yapılmış çalışmalar hem ülkeler arası hem de ilgilenenler için güzel örnekler olmasına vesile.

Nike Air VaporMax 2020 Flyknit.
Ağırlığının en az %50'si geri dönüştürülmüş malzemelerden üretilmiştir.

BU BİR ÇÖPTÜR.

WRAP (Waste and Resources Action Plan) oluşumu döngüsel ekonomi anlamında iyi raporlar sunuyor.

Hayatımıza “Global 100” ile giren ve markaların sürdürülebilirlik dolayısıyla yavaş moda kapsamında da değerlendirebileceğimiz derecelendirme sistemleri artık hayatımızda.

“Etik Moda Raporu” (Ethical Fashion Report) “Modada Şeffaflık Endeksi” (Fashion Transparency Index) ile markaların çevre ve sosyal şartlar anlamında derecelendirdiği sistemleri, şeffaflıklarını takip edebilir durumdayız.

Buraya kadar bakıldığında hızlı moda perakendecilerinin bugünkü mevcut süreçlerinde yapılanlar ve yapılması planlanan çalışmalar, ilk etapta yüzeysel kalıyor gibi görünse de çalışmaların hızlanacağı, ileride hibrit sistemler ile akışın yavaş moda kayacağı söylenebilir.

Tüketici talepleri, yaşanan iklim krizi, sağlıklı yaşam talepleri, sosyal adalet ve eşitlik, küreselleşme ile yok olmak üzere olan geleneksel ve kültürel değerlerin farkına varılması, ulusallaşmanın öneminin artması ile yavaş modanın daha da karşımıza geleceği ve bu ihtiyaçlara cevap verebilecek markaların ayakta kalabileceği aşikar. Neden? Daha iyi hissetmek, katkı sağlamak için tüm bu içerikleri barındıran giysileri giyerek katkı sağlamak ihtiyacı hiç uzak değil.

Bugüne çok hızlı geldik ve çoğu zaman nasıl geldiğimizi anlamadık bile. Artık yaşamımızın her döneminde yavaşlama ihtiyacımız var, dolayısıyla moda da buna cevap verecek. Belki de bundandır son dönemde daha sade, daha yalın, daha az eşya ile daha sağlıklı, daha sosyal, daha doğadan esinlenerek yaşama taleplerimiz...

Sevgiler.

ARZU KONYALI

arzukonyali@gmail.com

Arzu Konyalı

besustainable_arzukonyali

SEKTÖREL RÖPORTAJLAR

3F TEKSTİL "İBRAHİM ALTINTAŞ"

Her sayımızda yer vermeyi düşündüğümüz röportaj sayfalarımızın ilk konuğu, Tekstil Mühendisi ve 3F Tekstil San. ve Dış Tic. A. Ş. ortağı Sn. İbrahim ALTINTAŞ..

1982 yılında Uşak'ta doğan ALTINTAŞ, ilk ve orta öğrenimini Uşak'ta tamamladıktan sonra 2001-2006 yılları arasında Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü'nde lisans eğitimi almıştır.

9 yıl özel sektörde çalıştıktan sonra 3F Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş. ortağı olan İbrahim Bey, evli ve 2 çocuk babasıdır.

İbrahim Bey ile röportajımızın başında tekstil sektörü dışında hayatında önemli yer tutan hakemlik kariyerinden bahsetmek istiyoruz;

- **Basketbol hakemi olmaya nasıl karar verdiniz? Hakemliğin size kattığı artılar neler oldu? Basketbol hakemliği ve işinizi bir arada götürmek zor olmuyor mu?**

Basketbol topunu 10 yaşında elime aldım ve hiç bırakmadım. Okul ve kulüp takımlarında oynadım. Lisedeyken eski adı ile bölgesel deplasmanlı ligde de oyunculuk yaptım. Üniversiteyi kazanıp okula başladıktan sonra durup düşünmem ve bir karar vermem gerekiyordu. Derslerimin etkilenmesinden endişe ederek oyuncululuğu bıraktım. Ama içimdeki basketbol aşkı, basketbolun içinde kalma isteği ve hakemliğe olan ilgim beni bu karara itti. Üniversite ikinci sınıfta İzmir'de hakemliğe başladım. Hakemliğin temellerini orada atmam benim için çok faydalı oldu çünkü çok fazla maç vardı. Kendimi yetiştirme ve üst liglerde görev alma fırsatı sağladı. 17 yıllık hakemlik kariyerimde 5 yıl A klasmanı hakemi olarak görev yaptım. Kadınlar Cumhurbaşkanlığı Kupası, Kadınlar Türkiye Kupası, Erkekler Federasyon Kupası finalleri yönettim.

Basketbol hakemliğinin özel hayatıma ve iş hayatıma yansıyan çok pozitif yanları oldu. Bildiğiniz gibi tekstil çok stresli bir iş kolu ve mutlaka sizi bu stresten alıp götürecektir bir hobiniz olmalı. Maç için seyahate başlayıp eve dönünceye kadar geçen sürede işle ilgili kafanızdaki birçok şeyi sıfırlayabiliyorsunuz ve kendinizi yenileyebilirsiniz. Hakemlik sayesinde Türkiye'nin dört bir yanını gezme, muhteşem yöresel lezzetlerimizi tatma ve güzel dostluklar kurma şansım oldu. Fiziksel yorgunluk yaşasanız da mental olarak pozitif başlıyorsunuz haftaya. Ayrıca özel sektörde çalışan yöneticilerde ve işverenlerde olması gereken adil olma, sabırlı olma ve baskı altında bile olsanız kısa zamanda doğru karar verebilme yetenekleriniz gelişiyor.

Elbette zor oluyor. Lakin hayat bir denge üzerine kurulu ve siz yaşantınızı bu dengede tutabiliyorsanız zorlukların üstesinden gelebiliyorsunuz. 2006'da üniversiteden mezun oldum ve mezun olduğum günden beri çalışıyorum. Mezun olduğum günden beri de bütün yıllık izinlerimi hep hakemlik için kullanıyorum; maçlar, turnuvalar vs. Hafta içi yaptığımız işte çok ciddi enerji harcıyoruz ve zaman zaman negatif elektrikle de yükleniyoruz. Hakemlik yaptığımız, sahaya çıktığımız o an içerisinde ya da arkadaşlarımızla bulduğumuz andan itibaren maç atmosferini yaşamaya başlayıp maçın bittiği ana kadar geçen sürede iş hayatını unutuyorsunuz ve nötralize oluyorsunuz. Eğer ben hakemlik yapmamış olsaydım iş hayatında bu kadar başarılı olamazdım. Söylediğim gibi yaşam bir denge ve bu denge üzerinde durup, yükselmeyi bilmek gerekiyor. Bunun da sırrı herkesin kendi iç dünyasında ve motivasyonunda gizli.

- **Gelelim Tekstil Sektörüne... Hazır giyim üretim sektöründe size göre akış normale döndü mü?**
Maalesef akış normale dönmedi. Hâlâ birçok tedarikçi, birçok üretici firma yarı kapasite ile çalışıyor. Bazıları ise kısa çalışma ödeneğinden henüz dönmüş ve işletmelerini açmış değil.
- **Pandemiyle bu yıl hazır giyim ihracatımızda ilk 7 ayda % 15 küçülme oldu. Sizce ihracatta yılı nasıl tamamlayacağız? Bunun üretim firmalarına nasıl bir etkisinin olacağını düşünüyorsunuz?**
Tahminim geçen yılki hazır giyim ihracat rakamlarının % 30 altında seneyi tamamlayacağız. Elbette ki üretim yapan firmalara etkisi olumsuz olacak. Çünkü Türkiye'deki hazır giyim sektörü çok kısa terminler ile servis veriyor ama yatırım ve finansmanları daha uzun sürelerde çevirebiliyor. Ani şekilde düşen ve iptal olan siparişler genel bütçe planlarını finans döngüsünü bozmuş durumda.
- **Birçok çevrede termin avantajı nedeniyle Uzak Doğu'dan Türkiye'ye üretim kapasitesi kayması olacağı konuşuluyor, bu konuda ne düşünüyorsunuz?**
Bu durum her zaman konuşulan lakin gerçekleşme oranını hiçbir zaman bilmediğimiz bir durum. Pandemi sonrası bunu farklı bir perspektiften değerlendirmek gerekiyor. Markalar önceki alımlarına göre daha küçük adetli siparişler yerleştirecekler. Satılan ürünler de yine kısa sürede Türkiye'den tedarik edilecek. Türk firmaları, bu bağlamda markalara oldukça hızlı ve çeşitli tasarım servisi vermeli, üretim altyapısı, üretim adetleri anlamında sunduğu esneklik ile ön plana çıkmalıdır.
- **Türkiye'nin yeni oluşacak tekstil konfeksiyon talebini en önce çekebilmesi için kurumlarıyla belirlemesi gereken yol haritası ne olmalı, kim hangi katkıyı sunmalı? Devletin hangi alanlarda hazır giyim üreticilerini desteklemesini daha uygun buluyorsunuz? Öncelikli bölgelerde verilen elektrik, sigorta primi gibi teşvikler sizce yeterli mi?**
Talebi en önce içeriye çekebilmek, pandemide bireysel olarak iyi bir sınav vermemiz ve kurallara uyarak virüsün bulaş riskini ortadan kaldırmamız gerekiyor. Devlet ve işletmeler bu anlamda gerekli tedbirleri alıyorlar. Sıkı denetimlerle de bu tedbirler devamlı kontrol edilmelidir. Bunu başarıp öncelikle üretimde güvenli ülke haline gelmeliyiz. Özetle öncelikli katkıyı bilinçli bireyler, çalışanlar vermeli. Sonrasında, firmalar yeterli teknik altyapıları ile müşterilere tasarım servislerini hız kesmeden devam ettirmeli, ar-ge çalışmaları da aralıksız sürmelidir.

Devletin öncelikli bölgelerde, özellikle 6. bölge yatırımlarında verdiği destek önemlidir ama yeterli değildir. Teşvikte sektörel bazda sadeleşmeye ve yeniden yapılandırmaya gitmek gerekmektedir. İhtiyaç fazlası konut yapmak yerine, fabrikalar yapmak gerekir. Bu durumda yatırımcı gelecek ve istihdam kendiliğinden oluşacaktır. Erzurum'da devlet bu projeyi 2. Organize Sanayi Bölgesi'nde hayata geçirmiştir. Biz de bu projede yer alarak hâlihazırda yaklaşık 300 kişilik bir istihdam sağlamış bulunmaktayız. Bunların artarak devam etmesi gerekmektedir.

- **Pandemi sonrası Türkiye’de tekstil sektörünü nerede konumlandırmak gerekir, nasıl bir önceliğe ve hacme sahip olmalıdır?**

Bu soruya pandemiden bağımsız olarak cevap vermek istiyorum. Tekstil sektörü, işsizlikle mücadelede en hızlı olumlu reaksiyon alabileceğimiz emek yoğun bir sektör. Ayrıca kadın istihdamında da önemli bir yeri var. Bakınız AB üye ülkelerde kadının istihdamdaki yeri % 48, Türkiye’de bu oran % 29 iken tekstil sektöründe bu oran % 54’tür. Kadın hakları, kadının toplumdaki yeri ve istihdam öncelikli sorunlarımız ise; sektörü nereye konumlandırmak gerekir cevabı okuyucularımız versin.

- **İşletmelerde bu dönemde en çok hangi departmana dikkat edilmeli? - Stok yönetimi - Finans - Üretim verimliliği?**

Hazır giyimde departmanlar ayrılmaz bir bütündür ve bu zincir en zayıf halkası kadar güçlüdür. Her firma tespiti buna göre yapılmalıdır. Yasadığımız pandemi süreci firmalar tarafından iyi muhasebe edilip kendi içindeki çalışmaları ve güçlendirmeleri bu yönde yapılmalıdır. Yani her işletme için bu sorunun cevabı farklı bir departman olacaktır. Kimsenin aklına dahi gelmeyecek bir süreç yaşadık. Hayat neredeyse durma noktasına geldi. Bu süreçte finansını, nakit akış sistemini en iyi şekilde organize edebilenler, yönetebilenler en az hasarla bu süreçten çıkacaklardır. Unutmayalım ki şirketler parası olmadığı için değil nakit akışını iyi yönetemediği için batırlar.

- **Sektörde çek kullanımı oldukça fazla, ancak sektörün vadelere daha fazla dayanamayacağı söyleniyor. Bu konudaki görüşünüz nedir? Küçük ve orta ölçekli bir şirketin ayakta kalabilmesi için finansman yönetimi nasıl olmalı?**

Çek kullanımının azalacağını ve çek vadelerinin kılacağını düşünüyorum. Zamanla da bir dengeye oturacaktır. Güçlü bir finansal yapıyı oluşturmak istiyorsak ilk olarak bu yapıyı etkileyen faktörleri belirlemeliyiz. Bu faktörler tüketici davranışlarındaki değişiklikler, ekonomik krizler, rekabet koşulları, teknolojik gelişmelerdir. Yönetim işletmenin niteliği ve sektör koşullarını bu açılarından ele alıp, işletmeye uygun bir sermaye yapısı oluşturmalıdır. Borçlanma yöntemi ile bir finansman yönetimi tercih edildiğinde uzun vadeli düşük faizli krediler tercih edilmelidir. Öz kaynakla yapılacak olan yatırım ve harcamalar da bu süreçte daha ince elenip sık dokunmalıdır.

- **İTKİB, İTHİB, TGSD gibi sivil toplum kuruluşları pandemi süreci devam ederken hem topluma hem de ihracata yönelik ne gibi destekler verebilirler?**

Daha öncede belirttiğim gibi emek yoğun bir sektör olduğumuz için işletme içindeki herkesin bireysel davranış ve sorumlulukları çok önemli. Şu an bireysel olarak ilk yapmamız gereken Sağlık Bakanlığı ile bilim kurulunun verdiği tavsiyelere ve uyulması gereken kurallara riayet etmektir. Bu anlamda belirtilen sivil toplum kuruluşları öncelikli olarak güvenli üretim için sektöre destek vermeli, firmaların ve bireylerin farkındalıkları için çalışmalar yapılmalıdır. Bunu başarıp sonrasında ise yine bu kuruluşlar ile müşterilerimize Türkiye’nin güvenli üretim bölgesi olduğunu iyi anlatabilmeliyiz.

- **Medikal tekstil sektöründe ciddi bir büyüme var maske kullanımı nedeniyle. Bu süreç, yıl sonuna dek tamamlansa bile, daha ne kadar bu talebin devam edeceğini düşünüyorsunuz? Maske ve önlük üretimi konusunda da çok fazla yeni yatırım mevcut bunlar hakkında düşünceleriniz nelerdir?**

Medikal sektörüne olan talebi maske ve diğer tek kullanımlık koruyucu giysiler olarak ikiye ayırmalıyız. Maske üretim ve ihtiyacı en az 1 yıl daha devam edecektir. Koruyucu giysiler için olan ihtiyaç da en az 6 ay daha devam edecektir. Önceki aylarda bu ihtiyacı gören ve bu süreçte dahi üretimlerine ihracatına ara vermeden devam eden firmalar oldu. Biz de bunlardan bir tanesiyiz ve hâlihazırda medikal üretimlerimiz devam etmektedir. Bu süreci hem devlet hem de firmalar olarak daha iyi değerlendirebilirdik. İnanın o zaman hazır giyim sektörü bırakın ihracat rakamlarının düşmesini belki de yılı artıda bile kapatabilirdi. Ancak hem hammadde tedariği hem de ihracat organizasyonunda tek kelime ile sınıfta kaldık.

Koruyucu kıyafetler için hazır giyim sektöründe yeni yatırım yapıldığını düşünmüyorum. Çünkü bu ürünler mevcut sistemler ve makinalar ile üretilebiliyor. Ancak maske konusunda belirttiğiniz gibi çok fazla makina yatırımı yapıldı. Panik ve fırsatçılığın ön planda olduğu bu dönemde yapılan bu yatırımların çoğu çöp olacak ve belki yatırım maliyetlerini bile karşılamayacak. Ama doğru hammadde ve makina yatırımı yapanlar bu süreçten kârlı çıkacaklar.

- **Hazır giyim perakendesinde gelişim artıyor. Bir üretici firma olarak bu alana mağaza ya da e-ticaret yatırımı yapmayı düşünür müsünüz?**

Marka olmak gibi orta ve uzun vadeli planımız var. Ancak şu an önceliklerimize ve kısa vadeli hedeflerimize daha fazla odaklanmış durumdayız.

- **Pandemi sonrası minimalizm trendini de düşünürsek, çok fazla irili ufaklı marka çıkacak diyebilir miyiz?**

Ben bu süreçten sonra çok fazla markanın çıkacağını düşünmüyorum. Hatta bazı markaların kaybolacağını ya da el değiştireceğini düşünüyorum ki Avrupa'da olmaya başladı. Hayatlarına devam eden markaların da satın alma ve satış politikalarının değişeceğini düşünüyorum. Daha önce de belirttiğim gibi, daha az adette, daha fazla model ile daha yakın tedarikçilerden satın almalar ön plana çıkacak ve satan ürünler hızlı olarak yeniden tedarik edilecek.

Marka tedarikçi işbirliği daha sıkı olacak, üretimde, tasarımda ve adette daha esnek olunacak. Satışta ise fiziki mağaza sayısı ve satışı geri planda kalıp mağazaların teknolojik altyapılarının, online satış ve teslimat altyapılarının güçlendirilmesine yatırım yapılacak.

- **Yeni mezun olacak tekstil mühendisleri çok talihsiz bir dönem yaşayacak. Mezuniyet hakkı kazanacak mühendisler için nasıl bir destek mekanizması geliştirilebilir? Tekstil Mühendislerinin eğitiminde hangi yönlerin geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorsunuz? Öğrencilerimize nasıl tavsiyeleriniz olabilir?**

İşte şimdi İTKİB İTHİB TGSD ve Tekstil Mühendisleri Odası'nın devreye girme zamanıdır. Yeni mezun genç meslektaşlarımız için istihdam seferberliği yapmalıyız. Ama sözde değil, özde. Ben Ege Tekstil' li olarak 5 yıldır aralıksız Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği kariyer günlerine katılıyorum ve her yıl birkaç arkadaşımızı firmamızda istihdama kazandırıyoruz. Bu yıl yüz yüze görüşemediğimiz gibi diğer okulların mezunlarına da ulaşmakta güçlük çekiyoruz.

Bu arkadaşlarımızı ortak bir platformda buluşturmalıyız. Adı geçen sivil toplum kuruluşlarından birisi buna öncülük edip, sahip çıkıp internet sitelerinde bir cv havuzu ile sanayici ve öğrenciyi buluşturmalıdır. Çok faydalı olacağını ve gençlerimizin işe ulaşmalarının çok daha kolay olacağını düşünüyorum. Bu kuruluşların başkanları gerektiğinde firmalara belirli kontenjanlar vermeli ve istihdamlarını takip etmelidir.

Türkiye’de tedarikten satışa kadar giden yolda birçok firma ve marka bu gençleri rahatlıkla istihdama kazandırabilir. Bizim üç fabrikamız ve bir ofisimiz var. Ben buradan her fabrikamıza ve ofisimize çalışmak isteyen uygun bulduğumuz **en az bir, toplamda dört arkadaşımızı işe alacağımızın sözünü verebilirim.** Benim mail adresime (ibrahim@3ftextile.com) özgeçmişlerini gönderebilirler ve sonrasında online görüşmeler yapabiliriz. Gençler geleceğimiz, elimizi taşın altına koyarsak yarın hepimiz kazanırız.

Tekstil Mühendisliği eğitiminde sanayi üniversite işbirliği daha da geliştirilmelidir. Gençlerimiz halen on yıllar önce yazılmış kitaplardan yıllardır aynı dersleri ve aynı konuları işliyorlar. O derslerin hepsini ben de aldım. Birçoğunun gereksiz olduğunu, zaman kaybı olduğunu düşünüyorum. En kıymetli şey zaman ve üniversite eğitiminde daha efektif kullanılmalı. Hafta içi 5 gün okula gitmeye karşıyım. 1 ya da 2 gün bu arkadaşlarımız okula değil sanayiye işe gitmeliler. Orada pratikte iş hayatını ve işleyişi görmeliler. Yazları kesinlikle boş geçmemeli ve staj programları daha efektif düzenlenmelidir.

Sevgili meslektaşlarıma tavsiyelere gelecek olursak; Eğer akademik bir kariyer düşünmüyorsa derslerini geçecek kadar çalışmaları yeterli. Okul başarısı hayat ya da iş başarısının bir garantisi değildir. Ben hiçbir zaman iş görüşmelerinde özgeçmişlerdeki okul başarı puanı ya da not ortalamasına bakmıyorum.

Hatta kısa bir örnek vereyim; 5 yıldır işe aldığımız arkadaşlardan en hızlı istenen seviyeye gelen arkadaşımız okulu 7 yılda bitiren arkadaşımız oldu. Buradan okulu uzatın anlamı çıkmasın. Ders geçecek kadar çalışsın, geri kalan zaman iyi değerlendirilsin. Nasıl mı? İmkân varsa sektörde arta kalan zamanlarda çalışmaya gayret etsinler. Gelirleri iyi olsa bile para kazanılacak bir işte çalışsınlar. Her mezun arkadaşımıza is görüşmelerimizde (biz ona tanışma ve sohbet toplantıları diyoruz) bunu sorarım. Küçüklüğünde ya da üniversitede para kazanılan bir işte çalıştın mı?

Mutlaka bir hobi edinsinler. Çünkü tekstil stresli bir iş ve iş hayatında bu hobileri onların kurtarıcısı olacak. Sektörümüz geniş bir yelpazede iş imkânı sunduğu için bu alanda çalışan insanlara ulaşip fikirlerini sorsunlar, onlarla arkadaşlık edip sohbet etmeye çalışsınlar. Günümüz teknolojisinde insanların buna ulaşması artık çok kolay.

Vakitlerini sosyal mecralarda heba etmesinler. Yasanmış hikâyelere bakmak yerine, kendi hikâyelerinin temellerini atmak ve onu yaşamak için teknolojiyi kullansınlar. İnternette geçirdikleri zamanı bu iki başlık altında değerlendirdiklerinde ne söylemek istediğimi daha iyi anlayacaklardır.

Öğrenmeyi öğrensinler. Teknolojiyi bu alanda kullansınlar. Sadece onlineda değil hayatta da çevrimiçi ve sosyal olsunlar. Beşeri ilişkilerini mümkün olduğunca geliştirsinler. Emek yoğun bir sektör olduğu için beşeri ilişkileri iyi olan arkadaşlarımız daha hızlı ilerliyor ve gelişim gösteriyorlar.

Şimdi mezun olduk ne yapacağız? İlk iş yeri çok önemlidir. Lütfen bu tercihi yaparken çok dikkat etsinler. İş öğrenebilecekleri bir yer olmalıdır. Soru sorabilecekleri, sordukları sorulara cevap alabilecekleri bir yerde çalışsınlar. Başlarken öncelikleri; şehir, para, makam, yan haklar vs. değil işi öğrenebilmek olmalı.

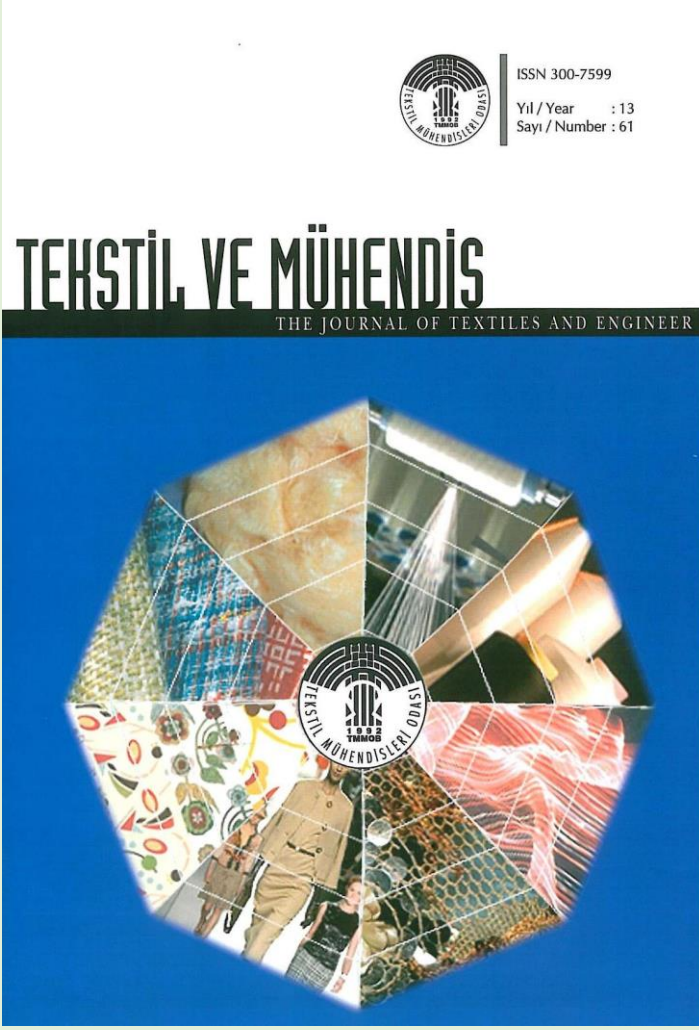
İşe girdikten sonra sebat etsinler. Günümüzde gençlerin en büyük sıkıntılarında birisi, sebat etmemeleridir. Öğrenme açıklarını sürdürsünler. İş büyük, küçük, gerekli, gereksiz diye ayırt etmesinler. Mutlaka öğrenecekleri birşeyler çıkacaktır.

Azimle ve merakla sorsunlar. Kendileri yapmaya çalışsınlar. Yaptıkları işte de en iyisi olmaya gayret etsinler. Önce kendilerine, sonra karşısındakine, sonra da işlerine SAYGI duysunlar. İş disiplinlerini ve iç disiplinleri hiçbir zaman kaybetmesinler. İlber Hoca’nın bir sözü ile bitirmek istiyorum;

“Herkes, kendi talihinin mimarıdır.”

Röportaj : Özlem ÖZTÜRK

TEKSTİL ve MÜHENDİS DERGİSİ

Tekstil ve Mühendis, TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası yayını olup, üç ayda bir yayınlanan hakemli bir dergidir.

Özgün bilimsel araştırmalar ile ilginç uygulama çalışmalarına yer veren ve bu niteliği ile hem araştırmacılara hem de uygulamadaki mühendislere seslenmeyi amaçlayan bir dergidir. Dergide tekstille ilgili bilimsel, teknik, ekonomik içerikli yazılar yayımlanır. Bu yazılar, yazım kurallarına göre hazırlanmış özgün araştırma ürünü yazılar veya belirli bir konuyu yeterli sayıda kaynaktan araştırarak hazırlanmış derleme yazılar biçiminde olabilir.

Yayın Geçmişi ;

Tekstil ve Mühendis (1991 – Güncel)

Tekstil ve Makina (1987 – 1991)

(Dergi 1987 yılındaki kuruluşundan itibaren 1991 yılına dek "Tekstil ve Makina" adıyla yayınlanmıştır. 1991 yılında ise şu anki adı olan "Tekstil ve Mühendis" adını almıştır.)

<http://tekstilvemuhendis.org.tr/tr/>

Abonelik ücreti yıllık 200 TL olup, aşağıdaki linkten bilgi alabilirsiniz

<https://www.tmo.org.tr/tekstil-ve-muhendis-dergisi-abonelik-formu/>

Derginin Tarandığı İndeksler ;

Tübitak - Ulakbim Mühendislik ve Temel Bilimler Veri Tabanı (TURKEY) (2005 yılından bugüne)

<http://uvt.ulakbim.gov.tr/dergiler/muhendislik.uhtml>

CAS (Chemical Abstracts Service - Database) (USA) (Temmuz 2011'den itibaren)

Detaylar için derginin ISSN numarasını (1300-7599) <http://cassi.cas.org/search.jsp> webadresinde tarayınız.

EBSCO Publishing - Textile Technology Complete (USA) (Temmuz 2011'den itibaren)

<http://www.ebscohost.com/titleLists/teh-subject.htm>

Elsevier Scopus and Compendex (Mart 2012'den itibaren)

<http://ei.org/compendex>

Tubitak Ulakbim - DERGİPARK Dergi Yönetim Sistemi Üyesidir. (2014 yılından itibaren)

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/index2.php>

İŞGÜCÜ VE YÖNETİMDEKİ KADINLAR - 1

Türkiye’de ve dünyada kadınlar, nüfusun yaklaşık yarısını oluşturmaktadır. Ekonomik faaliyetlerde iş tanımlarının ve iş koşullarının genellikle erkek egemen ağırlıklı belirlenmesi ile kadının daha az görünür olması kaçınılmazdır. Kadın istihdamı, bir ülkenin kalkınması sürecinde dikkate alınan önemli parametrelerden biridir.

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından 2018 yılında hazırlanmış olan ‘Türkiye’de Kadın’ raporunda, kadının statüsü ile ilgili ulusal düzenlemeler ve uluslararası temel mevzuat, eğitim, sağlık, çalışma hayatı, siyaset ve karar alma mekanizmalarına katılım, kadına yönelik şiddet gibi başlıklar bulunmaktadır. Bu raporda yer alan verilere göre bazı sonuçlar şöyledir:

Türkiye’de yaşayan kadın sayısı 41.433.861, sadece okuma yazma bilen 4.488.000, ilkokul mezunu 10.245.000, yüksekokul veya fakülte mezunu 4.518.000, yüksek lisans yapmış 430.093, doktora yapmış 84.027 kadın vardır.

Okullaşma oranı üniversitede % 43,6 oranında kadınlara aittir. Üniversitelerde kadın akademisyen oranı % 50,32, Profesörlerin % 31,95’i, Doçentlerin % 39,71’i, Doktor öğretim üyelerinin % 44,03’ü, Araştırma Görevlilerinin % 50,85’i kadındır. Buna karşılık 196 üniversitenin yalnızca 19’unun rektörü kadındır, Dekan oranı % 20,05’tir.(YÖK, Ocak 2020)

TMMOB’ye bağlı 24 Odanın üye sayıları 2019 yılı sonu itibarıyla 579.868, Kadın üye sayısı % 23’tür. Bizim odamızda, toplam 2.107 üyenin % 38,9’u kadındır.

Barolara kayıtlı 132.463 avukatın % 45’i, Baro Başkanlarının % 7,5’i, bankacıların % 51’i, Emniyet Müdürlerinin % 5,5’i kadındır.

Türkiye’de istihdam edilen kadın sayısı 9 milyon 18 bin, işgücüne katılım oranı % 34,2’dir. İşverenlerin % 8,7’si kadındır. Kendi hesabına çalışan kadın oranı ise % 17,8’dir.

Dünya genelinde kadınlar ve erkekler benzer eğitim düzeyine ve deneyime sahipse aynı iş bulma fırsatlarına sahip olduğunu söyleme olasılıkları artıyor. Ne var ki işgücü piyasalarında cinsiyet açısından açıklar olduğunu görüyoruz.

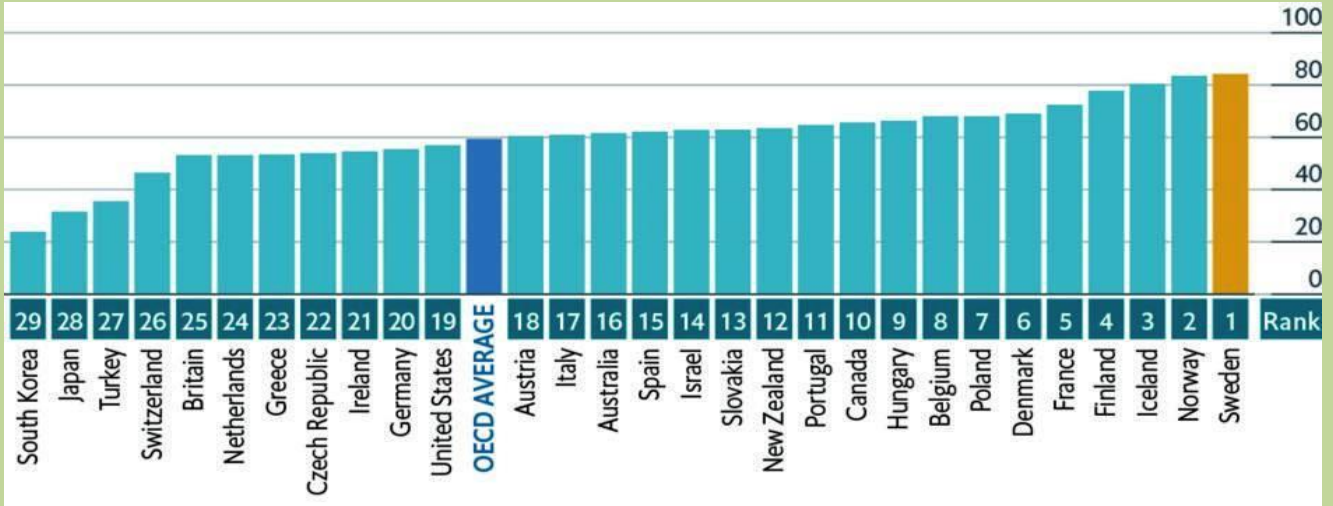
TÜİK verilerine göre kadınların % 28,3’ü tarım alanlarında, % 56,1’i hizmet sektöründe, % 15,6’sı sanayi sektöründe istihdam edilmektedir. SGK verilerine göre en fazla kadın istihdam edilen iş kollarının başında “Tekstil ve Konfeksiyon” geliyor. Aynı zamanda kayıt dışı işgücünün çok fazla görüldüğü bir alandır. Tekstil, emek yoğun bir sektör olma özelliğini teknolojik gelişmelerle birlikte sürdürüyor.

Türkiye’de ve dünyada kadın istihdamının artırılmasında ilk adım eğitimin yükseltilmesidir. Eğitim ile daha çok sayıda kadın, sanayi sektöründe işgücü oluşturacaktır. Eğitim seviyesi yükseldikçe ve iş deneyimleri arttıkça kadınlar karar alma pozisyonlarında yer alıyorlar. Son yıllarda kadın üst düzey yönetici sayısı artış göstermekle birlikte oran %18 civarındadır. Kadınlar, işgücü piyasasına girdiklerinde kayıt dışılık, gelir eşitsizliği ve cam tavan gibi bir dizi zorlukla karşı karşıya kalıyor. “Cam tavan “ olarak tanımlanan görünmeyen duvarlar, yapay engeller, doğrudan saptanamayan, görünür olmayan bir ayrımcılık, kadınların üst düzey konumlara gelmelerini engelliyor. Kamu ve özel sektörde, sadece yatay istihdam düzleminde değil, karar alma mekanizmaları içinde etkin rol üstlenmesi, daha fazla sorumluluk ve yetki içeren görevlerde yer alması ile gelişmişlik düzeyi artış gösteriyor.

Kadın yöneticisi bulunan şirketlerin finansal performansları ve kurum çalışma ortamı değerleri, koordinasyon, denetim, dışa dönüklük gibi değerleri daha yüksek oluyor. ILO tarafından hazırlanan İşletme ve Yönetimde Kadın başlıklı raporu, cinsiyet eşitliği ve çeşitliliğini gözetilen firmaların kar oranlarının ve üretkenliklerinin arttığını ortaya koyuyor.

2019 yılı The Economist Dergisi'nin araştırması "Cam Tavan Endeksi" verileri önemli bir kaynak oluşturuyor. 29 ülke arasında Türkiye 27. sırada yer alıyor.

- Kadınların iş gücüne katılım oranı erkeklerden % 40,6 daha az (29.sırada)
- Yönetici pozisyonundaki kadın oranı % 15 (27.sırada)
- Yönetim Kurulunda kadın oranı % 15,3 (23.sırada)
- 10,6 haftalık ücretli doğum izniyle 24. sırada
- 1 haftalık ücretli babalık izniyle 17.sırada

Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi CEDAW, Birleşmiş Milletler düzeyindeki 9 temel insan hakları sözleşmesinden biridir. 2. Dünya Kadın Konferansının ardından 1 Mart 1980 tarihinde üye ülkelerin imzasına açılmıştır. Türkiye'nin 1985 yılında imzaladığı Sözleşme, 19 Ocak 1986 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Özellikle kadınların hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı tek sözleşmedir. Uluslararası kadın hakları yasası olarak da kabul edilir. 18. Maddesi uyarınca, taraf devletler her dört yılda bir dönemsel ülke raporlarını CEDAW Komitesine sunmak zorundadırlar. Sözleşmeyi imzalayan devletlerin kadına yönelik ayrımcılığın her türlüünü önlemek, kadınların toplumsal durumlarını iyileştirmek, toplumsal cinsiyet ilişkilerini ve toplumsal cinsiyete dayalı basmakalıp yargılarını değiştirmek üzere taahhütlerde bulunmasını sağlar.

Kadınlar ve kız çocuklarına karşı her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması, eşitlik, kapsayıcı büyümenin ve sürdürülebilir kalkınmanın ana bileşenlerindedir. Pekin Deklarasyonu'nda belirtildiği gibi "sürdürülebilir ekonomik büyüme ve sosyal gelişme, çevrenin korunması ve sosyal adaletin sağlanması ile yoksulluğun önlenmesi, kadınların ekonomik ve sosyal kalkınmaya dahil edilmesi fırsat eşitliği ile mümkün olabilir".

Kadınların hangi sektörde yer aldıkları, çalışma biçimleri, girişimcilik yönleri, meslek seçimleri, mesleki örgütlenme yapılarındaki temsiliyetleri gibi işgücü ve üretime katkıları cinsiyete dayalı yargılar ve toplumsal algılara göre şekil almaktadır. Örneğin Türkiye'deki kadınların hizmet, tarım gibi sektörlerde çalışmaları, girişimci kadınların sahip oldukları işletmelerin küçük veya orta ölçekli olması bir seçim değil, toplum düzeninin çalışma hayatı ve iş dünyasına yansımalarıdır.

Sürdürülebilir bir kalkınma için ekonomik yaşamda daha çok kadına ihtiyaç vardır.

TMO Merkez Yönetim Kurulu
ESEN LEYLA İMREN

PEKİ, KİMDİR BU MÜHENDİS, NE İLE YAŞAR?

Yıl 2004, aylardan sanıyorum ki Eylül... Yaklaşık olarak 3 sene boyunca ülkemizin önde gelen üniversitelerinden birinin kendime çok uygun olmayan bir bölümünde okumaya çalıştıktan sonra, babamı ikna etmeyi başarmış, tüm serüvene yeniden başlamayı göze almış ve Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü'nü kazanmayı başarmıştım. Sonunda teoriden sıyrılabilecek, pratik de yapabileceğim, bir ürünü tasarlayıp, onu hayata geçirebileceğim bir mesleğe adım atmamı sağlayacak bir bölüm okumaya hak kazanmıştım. Dolayısıyla, ziyadesiyle heyecanlıydım. Bir an evvel okuluma başlamak, eğitim hayatımı tamamlamak ve mesleğimi en iyi şekilde yerine getirebilmek için sabırsızlanıyordum. “Yaşın ilerledi, nasıl iş bulmayı planlıyorsun?” diyenlere kulak asmamayı kendime bir borç bilerek hareket etmeyi yeğlemekteydim. Otobüs yolculuğu her ne kadar uzunluğu nedeniyle gözümü korkutsa da, ertesi gün yeni okulumla yeni arkadaşlarımla tanışacağım için bu korku uzun süreli olmadı.

Zar zor bulabilmişim bir yer, ne de olsa okulların kayıt dönemi idi ve normale göre daha yoğun bir yolcu trafiği söz konusuydu. Ne güzeldi şansım; yanıma da benim gibi kayıt yaptırmaya gidiyor olan bir yaşıtlım gelmişti. Kendisiyle yol boyunca muhabbet edebilecek, yolculuğu daha verimli bir hale getirmeyi başarabilecektim. Nereden bilebilirdim ki hayatımın en zor yolculuklarından birine çıkıyor olduğumu? Neden mi; arkadaşın babası onu yalnız bırakmamıştı ve kendisi hiç de yeni bir okul kazanmamışım gibi, aslında ülkemizdeki mühendis algısını da en güzel şekilde yansıtacak şekilde, bana oldukça garip sorular yöneltmişti yol boyunca.

“Hmmm, söyle bakalım genç, sen hangi bölümü kazandın?” ile başladı sözlerine, tekstil mühendisliğini kazandığımı belirttim. Sonrasını şöylece kısaltayım; amcamıza göre tekstil mühendisliği okumanın ne anlamı vardı, bir terzinin yanında en iyi şekilde öğrenebilirdim giysi dikmeyi. Kafasında mühendis algısını öyle bir oluşturmuştu ki; bir elektrikçinin, bilgisayar tamircisinin veya bir tesisatçının yanına çirak olarak girmenin bir mühendisin yetişmesi için yeterli olacağı kanaatindeydi. Oğlunun hangi bölümü kazandığını buradan belirtmeyeceğim, ancak dünyayı kurtaracağı veya kolayca zengin olabileceği bir bölüm olduğu düşüncesinde olduğunu belirtmekle yetineceğim. Beraber 15 saat yolculuk yapmak zorunda kaldığım bu kişi, aslında bizdeki mühendis algısı için çok iyi bir örnekti.

Çocukluğumdan beridir, bizim de teknolojiyi üretebilmemiz gerektiği söylenir durur, dışa bağımlı olmamız için teknolojiyi bizim üretmemiz gerekmektedir. Buraya kadar haklılar, sonrasında ise ne yapmamız gerektiği pek konuşulmaz. Neden fiziği, kimyayı, biyolojiyi bilmemiz gerektiği bize hiç söylenmez. Matematik neden en önemli araç olduğu hiç anlatılmaz, vs. Öğrenebildiğimiz kadarını alıp yola devam ettirilirdi. Aynı şekilde bir mühendis nedir? Ne yapar? Neden önemlidir? Bilemeyiz. Çok sevilen bilimkurgu kitaplarının yazarı Amerikalı Isaac Asimov'un deyimiyle “*Bilim bizi meraklandırıp mutlu edebilir, ancak dünyayı değiştiren mühendisliktir*” (1). İşin bilimine hâkim (fiziğine, kimyasına, matematiğine) mühendisler ile teknolojiyi üreten olabiliriz. Çok uzun zamandır farkına varmamız gereken aslında budur. Türk Dil Kurumunun sözlüğüne göre mühendis “*İnsanların her türlü ihtiyacını karşılamaya dayalı yol, köprü, bina gibi bayındırlık; tarım, beslenme gibi gıda; fizik, kimya, biyoloji, elektrik, elektronik gibi fen; uçak, otomobil, motor, iş makineleri gibi teknik ve sosyal alanlarda uzmanlaşmış, belli bir eğitim görmüş kimse*” olarak tanımlanmaktadır (2). Mühendis, bilimsel gelişmelerin ışığında, makineleri, sistemleri, uygulamaları ve malzemeleri tasarlayan, geliştiren, üreten, analiz ve test eden kimsedir (3). Dolayısıyla teknolojiyi geliştiren kimse olduğunu söylemek abes olmayacaktır.

Mühendislik eğitimimizde dikkat edilmesi gereken ve nedense en çok unutulmuş bilimin adaylara en güzel şekilde verilmesi, analiz yeteneğinin ve sonuçta sentez yeteneğinin geliştirilmesi üzerinde durmaktır. İyi bir mühendisin aynı zamanda iyi bir bilim insanı olması ondaki "iyi" sıfatının var olabilmesi için temel şarttır. Bilimin gücünü arkasına alan ve hayal gücünü de kaybetmemeyi başarmış mühendisler ülkemizin geleceği için son derece büyük öneme sahiptir.

Gelelim kendi branşımız olan Tekstil Mühendisliği'ne. Tekstil Mühendisi tanımı için çok zaman önceleri "insan yönetebilmekten başka bir şey değil" demişti, benden önce ünvanını almış birisi. Maalesef ki, böyle düşünülüyor çoğu yerde. Bir grup insan veriliyor tekstil mühendisinin eline ve uzun zamandır üretiliyor olan bir ürün. O ürünü daha iyiye götürmesi istenmiyor, süreci iyileştirmesi beklenmiyor veya yeni bir ürün talep edilmiyor. Var olanı, olduğu şekilde, emrindeki kişilerle halletmesi isteniyor. Dolayısıyla tekstil mühendisinin iş tanımı insan yönetebilmeye, idare edebilmeye dönüşüyor. Bu noktada mühendislikten vazgeçilmiş olunuyor. Pandemi dönemine kadar, ne kadar vurgulanırsa vurgulansın hiçbir anlam ifade edemeyen "Teknik tekstiller", "Medikal tekstiller" bir anda tüm tekstilcilerin odak noktası oluverdi. Hâlbuki bu konu hakkında "mühendislerimize" yetki verilmiş olsaydı, şartlar şu ankinden çok daha iyi olabilirdi. Yine de ülkemizin tekstil altyapısı bu sorunu bir şekilde atlatmamızda yardımcı oldu. Bu, sadece şu an yaşanan bir örnekten ibaret. Konvansiyonel olan elbette devam etmek zorunda, ancak bunun yanında geleceğe yönelik teknolojik gelişmeler yapabilme adına tekstil mühendislerine arzuladıkları çalışma imkânları tanınabilmeli. Ne de olsa, teknolojiyi tasarlayan ve geliştiren kişi mühendis. Yeter ki ona hayalindeki gerçekleştirilebileceği ortamı sağlayabilelim.

Son olarak, yerinde sayan bir kişiden teknolojiyi ileri götürmesi, bilime katkı sağlamasının beklenemeyeceğini de belirtmek gerekiyor. Kendi alanımızda neler yapıldığını, dünyanın hangi noktada olduğunu (yalnızca senenin modeli, rengi, deseni vb. anlamında değil!) bilmemiz gerekiyor. Kendimizi, bilgimizi ancak bu şekilde zinde tutabileceğimizi ve gerçek bir mühendis olarak bize düşeni: "tasarlamayı, geliştirmeyi, üretmeyi" hayata geçirebileceğimizi unutmamak gerek.

Sevgi ve Saygıyla

Dr. Öğr. Üyesi M. Bünyamin ÜZÜMCÜ

Gaziantep Üniversitesi

Kaynaklar:

(1) 10 Quotes to Spark Engineering Inspiration, IEEE Transmitter, <https://transmitter.ieee.org/>, Erişim tarihi: 25.07.2020

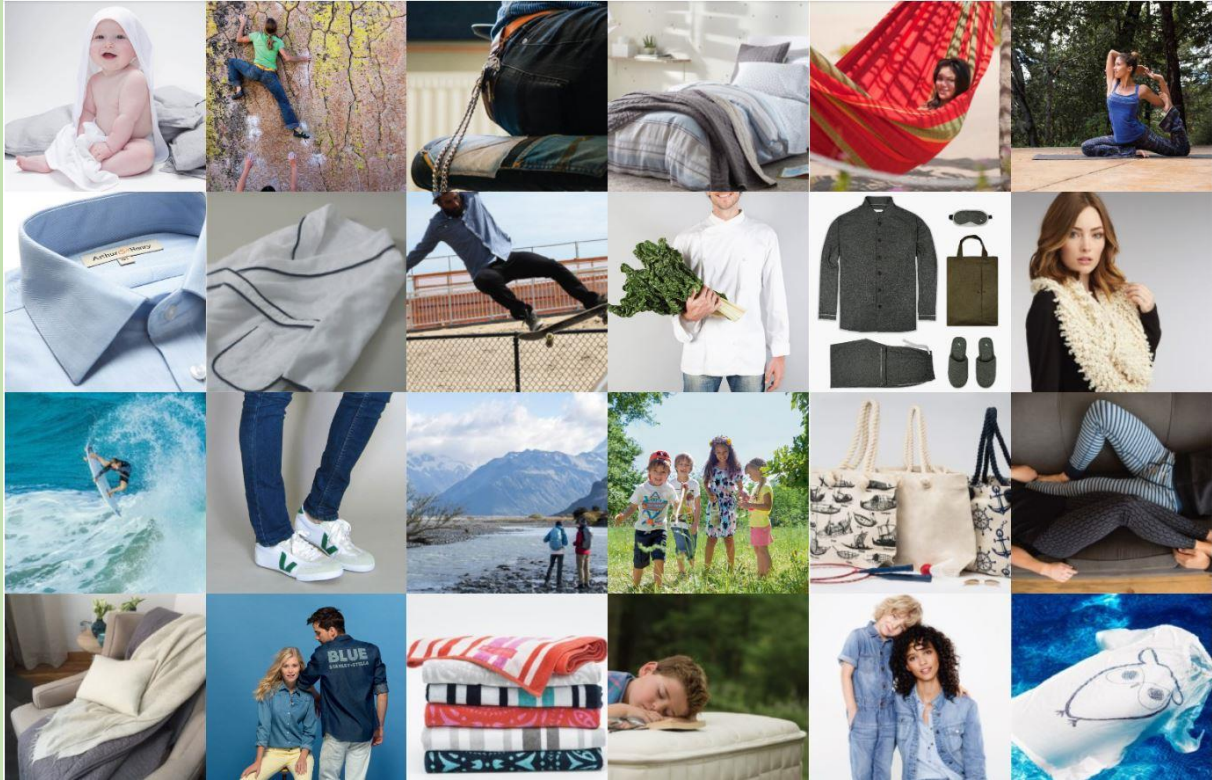
(2) Türk Dil Kurumu Sözlüğü, <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim tarihi: 25.07.2020

(3) Engineering, <https://en.wikipedia.org/wiki/Engineering>, Erişim tarihi: 25.07.2020

NEDEN ORGANİK PAMUK?

Organik pamuk, organik tarım standartlarına göre üretilmiş ve sertifikalandırılmış pamuktur. Üretimi, yapay girdiler yerine doğal süreçler kullanarak toprakların, ekosistemlerin ve insanların sağlığını sürdürmektedir. Daha da önemlisi organik pamuk tarımı, toksik kimyasalların veya GDO'ların (genetiği değiştirilmiş organizmalar) kullanımına izin vermez. Bunun yerine, ortak çevreye fayda sağlamak ve dahil olan herkes için iyi bir yaşam kalitesi sağlamak için gelenek, yenilik ve bilimi birleştirir.

Organik pamuk, giyim, ayakkabı ve ev mobilyalarından (havlular, bornozlar, çarşaf, battaniyeler, nevresimler) çocuk ürünlerine (giyim, oyuncaklar, çocuk bezleri), kişisel bakım ürünlerine (hijyenik ürünler, makyaj temizleme pedleri) kadar her şeyde bulunabilir, pamuklu ponponlar ve kulak temizleme çubukları ve hatta kırtasiye ve not kartları.

Çevresel ayak izini azaltır

Organik pamuk yetiştiriciliğinde hiçbir toksik kimyasal kullanılmamaktadır. Toprağa zarar vermez, havayı daha az etkiler ve % 88 daha az su ve % 62 daha az enerji kullanır. Geleneksel pamuk, dünyadaki böcek ilaçlarının yaklaşık % 16'sını ve böcek ilaçlarının % 7'sini kullanır.

Güvenli çalışmayı ve daha iyi geçim kaynaklarını teşvik eder

Organik pamuk yetiştirmek, çiftçileri ve ailelerini güvende tutar. Tarlada veya yiyecek ve su kaynakları yoluyla toksik kimyasallara maruz kalmazlar. Ayrıca çiftçilerin yiyeceklerini ve gelirlerini tamamlayan birden fazla ürün yetiştirdikleri anlamına gelir.

Gelecek için model

2025 yılına kadar dünya nüfusunun üçte ikisi su kıtlığıyla karşı karşıya kalabilir. Ancak organik pamuk% 80 yağmurla besleniyor ve bu da yerel su kaynakları üzerindeki baskıyı azaltıyor. Kimyasalların olmaması aynı zamanda suyun daha temiz ve daha güvenli olduğu anlamına gelir. Pamuk genellikle su kıtlığı olan bölgelerde sulama kullanılarak yetiştirilir ve geleneksel bir pamuklu tişört yapmak için 2.700 litre su gerekir.

Gıda sistemimizi etkiler

Organik pamuk, organik pamuk tohumlarından yetiştirilir. Pamuk tohumu yağı, kurabiye, cips ve bitkisel yağ gibi çeşitli gıda ürünlerinde kullanılır ve ayrıca çiftlik hayvanları da beslenir. Dolayısıyla pamuk lifi vücudumuza koyduğumuz bir şey olmasa da, yan ürün diyetlerimize girebilir.

Sürdürülebilirlik için uygun fiyat

Organik pamuk satın aldığınızda, su tasarrufu, daha temiz hava, daha iyi toprak ve çiftçilerin geçim kaynaklarına yatırım yaparsınız. Organik pamuğun fiyatı bu nedenle bazen, ancak her zaman değil, daha yüksektir. Ancak, talep arttıkça daha fazla seçenek sunulacak.

Fark yaratabilirsin

Dünyayı ve onu paylaştığımız insanları önemsemek bir yaşam tercihidir. Organik pamuğu seçmek bu seçimin bir parçasıdır. 2015 yılında, çoğu hazır giyim endüstrisi için olmak üzere, dünya çapında 26 milyon metrik ton pamuk üretildi. Organik pamuk bunun % 1'inden azını oluşturur. Geleneksel pamuğa göre organik seçerek markaları, üreticileri ve hatta çiftçileri etkilemek için satın alma gücüne sahip olursunuz.

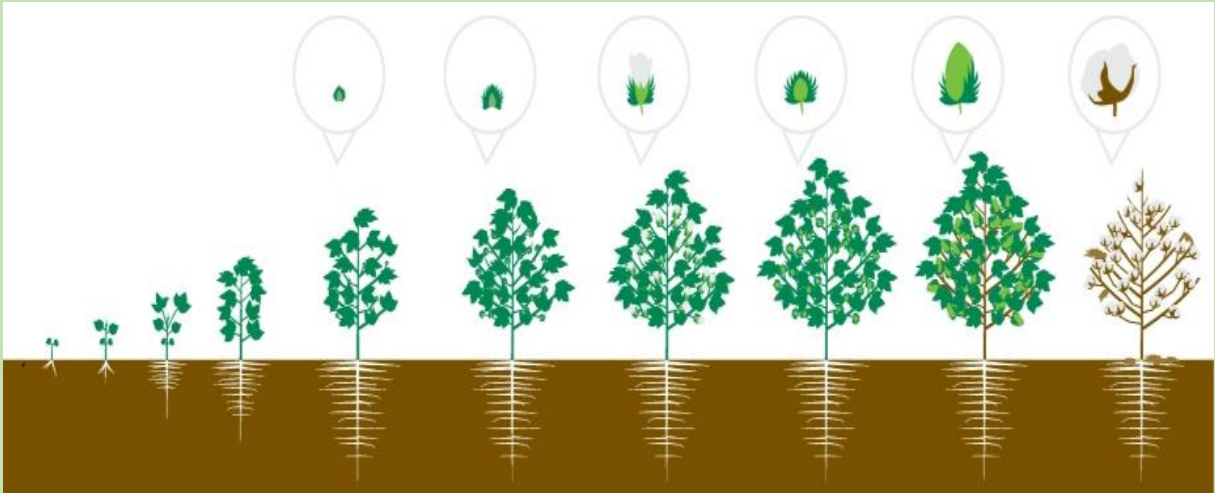
GELENEKSEL VE ORGANİK TARIM UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRMASI

Konvansiyonel Pamuk Üretimi

- Tipik olarak tohumları mantar ilacı veya böcek öldürücülerle tedavi eder.
- Sentetik gübre uygular
- Ağırlıklı olarak tek kırpma kültürü nedeniyle toprak kaybına neden olur
- Sulamaya dayanır
- Yabancı ot çimlenmesini engellemek için toprağa herbisit uygular
- Büyüyen yabancı otları öldürmek için herbisit püskürtür
- Zararlıları kontrol etmek için böcek ilacı kullanır
- En yaygın 9 tanesi oldukça toksiktir; 5 tanesi olası kanserojendir
- Mahsul tozlanması çevredeki ekosistemlere ve topluluklara zarar verebilir
- Kimyasallarla yapraklarını dökebilir

Organik Pamuk Üretimi

- İşlenmemiş tohumları kullanır
- GDO tohumlarına izin verilmez
- Toprak dönüşümü, ekim rotasyonu ve kompost yoluyla toprak organik maddesini oluşturur
- Topraktaki organik madde sayesinde daha verimli bir şekilde su tutar
- Yetiştirme ve fiziksel uzaklaştırma yoluyla tohumları kontrol eder
- Sağlıklı toprak sayesinde zararlılarla doğal avcılar arasındaki dengeyi korur
- Zararlıları kontrol etmek için yararlı böcekler, biyolojik ve kültürel uygulamalar kullanır
- Böcekleri uzaklaştırmak için tuzak mahsulleri kullanabilir
- Doğal mevsimsel donma yoluyla yapraklarını döker
- Su yönetimi yoluyla yaprak dökülmesini teşvik edebilir

ORGANİK PAMUK: İLERİYE DÖNÜK MODA KUMAŞ

Organik pamuk hippie modası değildir. Angelina Jolie, Emma Watson, Alicia Silverstone, Charlize Theron, Jessica Alba, Natalie Portman, Olivia Wilde, Jamie Foxx, Kelly Slater ve Emily Deschanel gibi birçok ünlü organik pamuk giyiyor - liste uzayıp gidiyor. Stella McCartney, Bono ve Gypsy Rose gibi birçoğu kendi organik pamuk koleksiyonunu başlattı ve Neil Young gibi diğerleri, organik pamuğu desteklemek için konvansiyonel pamuğu halka açık bir şekilde boykot etme yoluna gitti.

OCS (Organik İçerik Standardı), giysilerinizdeki organik içeriğin kaynağa kadar izlenebileceği konusunda üçüncü taraf güvencesi sağlarken, GOTS (Küresel Organik Tekstil Standardı) giysilerinizdeki organik içeriği izleyerek sosyal ve sürdürülebilir bir şekilde işlenmesini sağlar.

ORGANİK STANDART ONAYLANMIŞSA ORGANİK OLDUĞUNDAN EMİN OLABİLİRSİNİZ...

Bir giysinin yeşil, sürdürülebilir veya çevre dostu olarak etiketlenmesi onu organik yapmaz. Pamuklu giysiler yalnızca organik pamuk standardına göre onaylanmışsa organikdir.

OCS (Organik İçerik Standardı), giysilerinizdeki organik içeriğin kaynağa kadar izlenebileceği konusunda üçüncü taraf güvencesi sağlarken, GOTS (Küresel Organik Tekstil Standardı) giysilerinizdeki organik

içeriği izleyerek sosyal ve sürdürülebilir bir şekilde işlenmesini sağlar.

NELER YAPABİLİRSİNİZ?

Organik pamuk mu sorun

Organik pamuk tercih edin

Yaygınlaşması için uğraşın

Sertifikasını sorgulayın

Organik pamuk kullanmayı tercih etmek, kendinizin, çocuğunuzun sağlığının ve üzerinde yaşadığımız gezegenin geleceği hakkında düşünmek demektir.

TMO İzmir Şube

ASLI ERDOĞAN

MÜHENDİSİN GÖZÜNDEN YARATICILIK VE İNOVASYON

Eksiğinden fark yaratmak...

Her sözcük görünen anlamının dışında farklı bir dünya açar önümüze ama duyma sıklığımız arttıkça üzerine düşünme gereği duymayız. Yaratıcılık ve inovasyon gibi terimleri, her şeyi dönüştüreceği umuduyla sıkça konuşur ve yazılarımıza katar olduk.

Gelin birlikte bu kavramlara yakından bakıp analiz edelim ve üzerinde biraz düşünelim;

YARATICILIK: Olmayan bir şeyi hayal edebilme, bir şeyi herkesten farklı yollarla yapabilme ve yeni fikirler geliştirebilme yeteneğidir (www.turkcebilgi.com). Kelime anlamını böyle buluyoruz ve şimdi biz bir de kendi yaratıcı “yaratıcılık” tanımımızı yaparak işe koyuluyoruz.

Yaratıcı bir YARATICILIK tanımı; bir şey ya da şeyler (burada soyut düşünceden sanata, üründen sürece, yönetimden pazarlamaya kadar geniş bir alan olarak düşünebiliriz) öyle bir süreçten geçer ki artık bambaşka nitelikler kazanmış dönüşüme uğramış olur. Bir tırtılın kelebeğe dönüşmesi gibi...

En önemli ayırım noktası ise oluşan tamamen yenidir ve daha öncesi ile benzer dahi değildir.

İNOVASYON; yeni veya önemli ölçüde değiştirilmiş ürün (mal ya da hizmet) veya sürecin; yeni bir pazarlama yönteminin; ya da iş uygulamalarında, iş yeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni bir organizasyonel yöntemin uygulanmasıdır. (www.wikipedia.org)

İnovatif bir İNOVASYON tanımı; mevcut tüm birikimlerimizi, özgün bir fark edişle yeniden kurgulayarak değer yaratacak ürün ve hizmetlere dönüştürme eylemi...

Yaratım sürecinin itici gücü; hiç kuşkusuz kendimizde duyumsadığımız eksik yanlarımız ve tamamlanmaya yönelik ihtiyacımızdır. Düşünsenize bir kürk ile dünyaya gelmiş olsak asla iplik yapmak, kumaş dokumak, elbise üretmek gibi bir derdimiz olamayacaktı, yani özetle tekstil olamayacaktı! Bizler de tekstil diye bir alandan söz edemeyecektik!

Yaratımımızın asıl kaynağını eksikliğimiz ve bunu tamamlama çabası oluşturuyor. Eksikliğinin nasıl giderileceği ise farklı bakmaya, özgün düşünmeye, bilme anlama isteği ile gözlemlene ve şeyler arasında yeni bağlantılar kurma yeteneklerine dayanıyor ama en önemlisi mevcut durumdan rahatsız olmak ve sorunları çözmek ve daha iyiyi aramak geliyor.

Daha iyi olanı aramak ise bizi inovasyona taşıyor. Tekrar yaradılışımıza dönersek “vücudumuzu koruyacak bir kürk yok” sorununu yapraklar ile ya da bir canlının postuna el koyarak çözdük. Bundan sonrası ise mevcudun eksik ve sorunlu, kusurlu, rahatsız eden taraflarını gidermek, yeni ürün ve hizmetler üretmek ki bu aşamada inovasyonun alanına geçmiş olduk. Burada da yaratıcılık ile iç içe ve birbirini besleyerek ilerleyen bir süreçteyiz artık. Farklı olan, bulunmuş yeni amaçlar için insana sunulmakta...

Bu kavramlar bize; çok basit temel doğa ilkeleri yenilenmeden, varoluş ve dönüşme olmadan ilerleme de olmayacağını göstermekte. İçinde bulunduğumuz doğa gibi sürekli yenilenmeli, aksi takdirde süreç donmaya çürümeye yok olmaya götürecektir.

Yenilikten ve yenilenmeden söz edebilmemiz için; öncesinin ne olduğunu çok iyi analiz etmemiz, hangi aşamalardan neden ve nasıl geçildiğini anlamamız gerek.

Değişen ve gelişen bilim ve teknoloji, bize sorunlarımızı gidermede çevremizi, kendimizi ve dünyamızı anlamlandırmada esas kuvvet olarak yer alacaktır. Uğruna yapıp ettiğimiz her şey, insan yaşamına katkı sunmak ve bu anlamda insana dair, onu anlamaya dair tüm disiplinlerden haberdar olmak değişimin tahmini ve yönetilmesi için zorunlu olmaktadır.

Yaşadığımız post modern çağ, Fordist üretimin ve kitlesel tüketimin sorgulanıyor oluşu, digital dönüşüm, butik üretim ve bireye özgün tasarımlar, insanın biricikliği gibi son dönem vurguları bizleri düşünmeye sevk ediyor. Ürün, ürün tasarımı ve hatta ürünün nasıl üretileceği ve üretim biçimi dolayısıyla da üretim organizasyonu konusunda yeni çözümler oluşturmaya duyulan ihtiyaç biz mühendislerin önünde geniş bir alan olarak durmaktadır. Göz ardı edilmemesi gereken en önemli gerçeklik, üzerinde yaşadığımız her şeyi devşirip dönüştürdüğümüz gezegen ile bütüncül olarak ve onun da yaşaması ve yenilenmesine zarar vermeyen çözümler sunmak.

Mühendis olarak bizler, kendi bulunduğumuz alanda ihtiyaçları tespit eden, sorunlardan rahatsız olan, insanı ve toplumu tanıyan, oluşacak değişimleri kestirebilen ve bunlar için öngörü oluşturabilecek, daima daha iyi olanın arayışında ürün ve iş süreçleri tasarlamalıyız. Bilimsel gelişmeden, değişen teknolojiden haberdar, tüketim biçimlerinden, sosyolojiden, antropolojiden uzak durmayan, düşünme biçimini ve tabii öncelikle kendini yenileyen, bütüncül yaklaşım ile bir perspektif oluşturarak hâlihazırda tüm çalışmalarımızda yaptığımız yenilik ve yaratıcı çalışmalarımızı etkinleştirebilir ve fark yaratabiliriz. Böylece hem yeniyi hem yararlı olanı hem etkin olanı yaşama katmış oluruz...

TMO Bursa Şube

SERMİN KARAKUŞ

MİKRO-COTTON HAVLU ÜRETİMİ, ÖZELLİKLERİ VE TERBİYE İŞLEMLERİ

Mikrocotton İplik Nedir?

Gün geçtikçe büyüyen ve yenilenen Ev Tekstili dünyasında farklılık yaratmak amacıyla üretilmiş, az bükümlü pamuk hav ipliğinin PVA lifiyle bükülmesiyle üretilmiş iplik türüdür.

Mikrocotton İplik Özellikleri

8/1 – 20/1 Ne numaraları arası az bükümlü ipliklerin Polivinil Alkol (PVA) flamenti ile bükülmesiyle üretilmiş ipliklerdir.

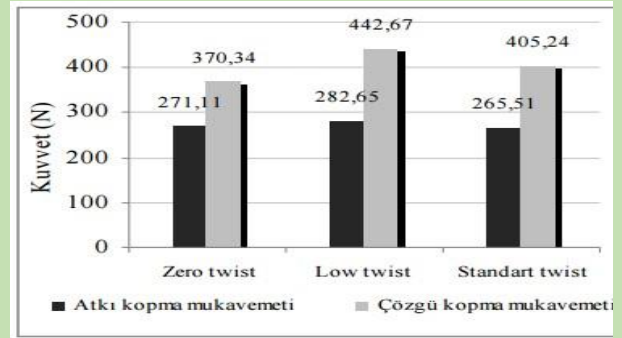
Büküm Değerleri

Normal şartlarda havluların gramajı ve kadife/bukle olma durumu gibi kriterlere bağlı olarak, genellikle %100 pamuklu Ne 16/2, 20/2, 24/2, 30/2, 8/1, 10/1, 12/1, 16/1 ve 20/1 numaralarında, büküm sayısı 200-255 t/m civarında tek veya çift katlı penye, karde veya open end iplikler hav çözümlü olarak kullanılmaktadır

Mikrocotton iplik olarak üretilen ipliklerde 100-200 t/m büküm tercih edilmektedir.

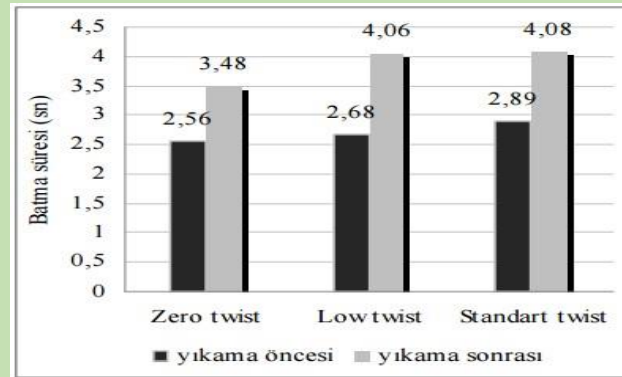
Mukavemet Değerleri

Mikrocotton iplikler, kopma mukavemet değerleri düşük ve standart bükümlü ipliklere göre düşük olmasına rağmen hav ipliğinin daha az mukavemete ihtiyaç duymasından dolayı sektörde kullanım alanı bulmuştur.

Hidrofilite Değerleri

Su emme özelliği havlu kumaşlarda dikkat edilmesi gereken en önemli özelliktir. Emicilik kalitesine suyu emerek batma süresi ölçülerek karar verilir ve bu süre bir havlu için en fazla 100 sn olmalıdır. Emiciliği etkileyen faktörler havlu ipliklerinin hammaddesi, bükümü, numarası, sıklığı, hav yüksekliği ve uygulanan terbiye işlemleridir.

Mikrocotton iplikler, düşük ve standart büküm ipliklere göre yüzey gerilimleri daha az olduğu için daha hidrofil durumdadırlar.

Pilling (Boncuklanma)

Boncuklanma kumaş yapısı içindeki liflerin kumaş yüzeyi üzerine yükselerek bir araya gelip oluşturdukları lif topçukları veya lif gruplarıdır.

Mikrocotton iplikler, daha az büküme sahip oldukları için pillinglenme eğilimleri daha fazla olan ipliklerdir.

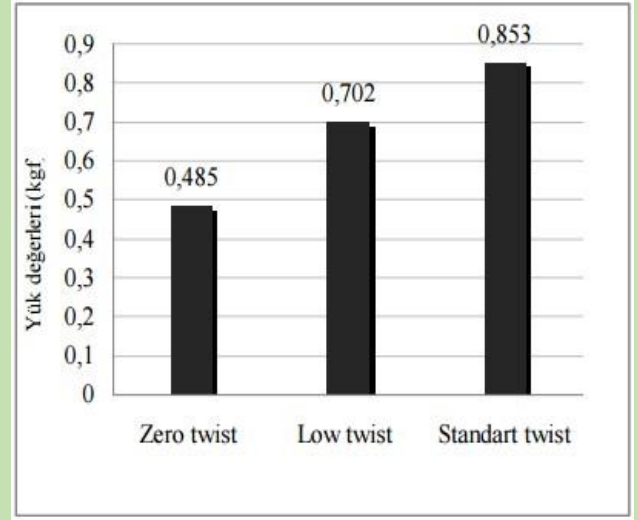
Yumuşaklık Değerleri

Tuşe, tutum; kumaşın elle tutulduğunda yararlanılan hisse göre değerlendirilen kabalık, düzgünlük, sertlik, yumuşaklık, kalınlık gibi sunulan özellikleridir.

Tutum; birinci olarak elyaf türünden, daha sonra da iplik türü, kumaş yapısı, uygulanan terbiye işlemlerinden etkilenir.

Yumuşaklık ve sertlik, elyafın biçim bozulmasına karşı gösterdiği direnç ile meydana gelir. İplikte büküm ne kadar az ise, bu ipliklerle dokunmuş kumaşlar o kadar yumuşak olur.

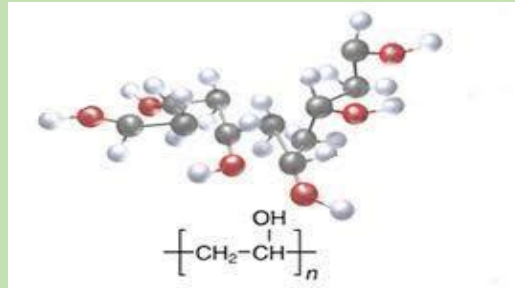
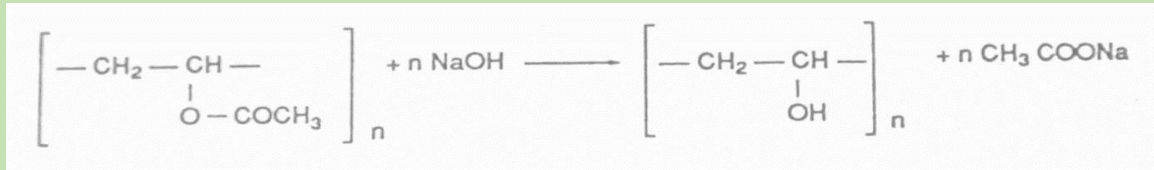
Mikrocotton iplikler, büküm sayısı çok az olan iplikler olduğundan yumuşaklık ve tuşe bakımından diğer iplik türlerine üstünlük sağlamaktadırlar.

PVA Filament Özellikleri

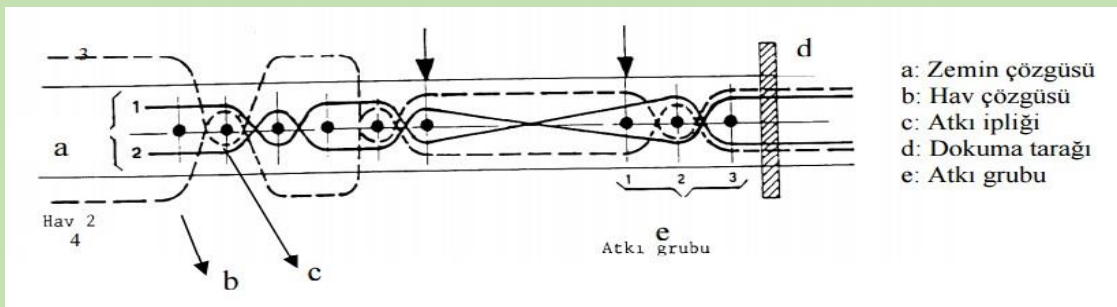
PVA, polyvinyl alcohol kelimesinin kısaltmasıdır. Vinil asetat ve bir katalizörün polimerizasyonu sonucu türetilen renksiz, termoplastik, suda çözünebilir, reçinemsiz yüksek polimerdir. Polivinil alkol bir polivinil esterinin (polivinil asetat) hidroliziyle hazırlanır.

PVA, yapısında bulunan hidroksil grupları sayesinde sıcak suda kolaylıkla çözünmektedir.

Havlu Kumaş Üretimi Hav Oluşumu

Havlu kumaş üretiminde, mukavemet çoğunlukla çözgü ve atkı ipliklerine uygulandığı, hav ipliğinin hav oluşumunu sağlamak için serbest bırakıldığı göz önüne alındığında, hav iplikleri için haşılama işlemi bile yapılmamaktadır. Bu sebepten dolayı az bükümlü mikrocotton iplikleri hav ipliği olarak kullanılabilir.

Mikrocotton Havlu Ön Terbiyesi

PVA filamentleri suda çözünebilir bir yapıda oldukları için kolayca kumaştan uzaklaştırılabilirler.

PVA lifinin eritilmesi, polimerizasyon derecesine göre değişmekle birlikte, PVA'nın tipine göre 90 - 110 °C sıcaklıkta pH = 4,5 – 5 aralığında 20 dakika süre boyunca işleme tabi tutulması ile yapılır.

(Çektirme yöntemi, 1/6 flotte)

İşlem sonrası banyo boşaltılıp erimiş PVA'nın uzaklaştırılması sağlanır.

Bu proses, işletmeden işletmeye geçebileceği gibi, genel uygulama kasar öncesi ilk işlem olarak önerilmektedir. PVA ların farklı yapıları ve kaliteleri olmasından dolayı bazı PVA ların uzaklaştırılmasında asetik asit ile pH in daha aşağı seviyelere de düşürülmesi önerilmektedir.

Kaynaklar:

(1) Farklı Büküm Tiplerine Sahip Hav İpliklerinin Havlu Performans Özelliklerine Etkisi
Çukurova Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi 28 (1), 101-110 ss

Doç.Dr. Seval UYANIK – Adıyaman Üniversitesi

Prof.Dr. Belkis ZERVENT ÜNAL – Çukurova Üniversitesi

Prof.Dr. Nihat ÇELİK – Çukurova Üniversitesi

TMO Denizli Şube

MEHMET KANER

İZ BIRAKAN BİLİM İNSANLARI & FİLOZOFLAR

Merhabalar, sizlere bu bülten aracılığıyla; dilimin döndüğünce, okuma ve araştırmalarıma dayanan, tekstil dışında, ama tüm insanları ilgilendiren; psikolojik, felsefi ve kişisel gelişimsel konulardan bahsetmek istiyorum. Bu sayıda; İngiliz filozof, bilim adamı, hukukçu, devlet adamı, dilbilimci ve yazar FRANCİS BACON'ı tanıtacağım.

1561 yılında Londra'da doğmuş ve 65 yaşında 1626 yılında Londra'da ölmüştür. Kraliyet Adalet Bakanı'nın oğludur. 12 yaşında koleje başladığında felsefeye olan ilgisi de başlamıştır. Hukuk eğitimi almıştır. Babası beklenmedik şekilde ölünce maddi sıkıntıya düşmüş ve avukatlığa başlamıştır. 23 yaşındayken parlamentoya girmiştir. Daha sonra siyasi kariyerinde hızla yükselerek sir ünvanını almış, başsavcı ve İngiltere başyargıcı olmuştur. Kariyerinin zirvesindeyken rüşvet suçlamasıyla hapis yatmış ve hapisten çıkınca da geri kalan yıllarını bilimsel ve felsefi düşüncelere adamıştır.

En meşhur ve önemli eseri "Denemeler"dir. Denemeler, ahlak felsefesi üzerinedir. Geleneksel hıristiyan ahlakı ile makyevelist yani "başarı için herşey mübahtır" tutumu ortasında, daha uzlaşmacı ve vasat bir ahlak yapısı göze çarpmaktadır. Bacon'un "Denemeler" eserindeki amacı: Değişik alanlardan edinmiş olduğu gözlemler ve deneylere dayanarak; insanların yaşamına uygulayabileceği, onlara yararlı olacak bir bilgelik ortaya koymaktır. Bacon'un "Denemeler"indeki yöntemi; sorunları incelerken olması gerekenle gerçekte olanı, herbirinin iyi - kötü yanlarını çizerek göstermek, son kararı her zaman okura bırakmaktır.

DÜŞÜNCELERİ:

- Bacon'un ideal yönetim anlayışı otokrasidir. Fakat onun otokrasi anlayışı Ortaçağ'ından daha farklı, filozof krala daha yakın bir anlayıştır.
- Ötenazi kavramını günümüzdeki anlamına yakın içerikte ilk kez Bacon kullanmıştır.
- Bilimin her yönde, her açıdan gelişmesi gerektiğini savunmaktadır. Ancak bilimin bir klavuz olmaksızın kaybolacağı ve eksik kalacağı sonucuna varmaktadır. Bilimin klavuzunun da felsefe olduğunu düşünmektedir.
- Bilimsel çalışma sonuçlarındaki bazı şeyleri devlete açıklarken, bazılarının gizli tutulması gerektiğini düşünmektedir.
- Bacon'un önerdiği bilim, seçkin kişilerin bireysel etkinliği olmaktan çok örgün ve kurumsal nitelikte bir girişimdir. Bilim adamlarını bünyesinde toplayan Kraliyet Bilim Akademisi'ni kurmuştur.

SÖZLERİ:

- Korkunun kendisi dışında hiçbirşey korkunç değildir.
- Eski odun yakmak için en iyisi, eski şarap içmek için en iyisi, eski arkadaş güvenmek için en iyisi, eski yazar okumak için en iyisidir.
- Deneyiniz, deneyiniz, denemeden hiçbirşeye inanmayınız.
- Yalanlamak ve reddetmek için okuma! İnanmak ve herşeyi kabullenmek için de okuma! Konuşmak ve nutuk çekmek için de okuma! Tartmak, kıyaslamak ve düşünmek için oku!
- Doğru yolda giden bir topal, yoldan çıkan süratli bir kişiyi yarışta geçer ve doğru yolda koşmayan birinin ustalığı ve hızı da onun hatasını arttırmaktan başka bir işe yaramaz.

GÜNEY BÖLGE ŞUBE FAALİYETLERİ

Tekstil Mühendisleri Odası Güney Bölge Şubesi olarak bu dönem de tanışma toplantılarına devam edilmiştir. İlk olarak Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Sn. Ahmet Fikret KİLECİ ile Yönetim Kurulu Üyelerimizin de katılımıyla bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda Tekstil ve Moda Tasarımı projeleri, sektörün genel durumu, mühendis algısının yükseltilmesi için yapılacaklar, Tekstil Mühendisliği tercihlerinin artırılması için yapılabilecekler, Tekstil Mühendisliği bölümlerinin ziyaret edilerek öğrencilerle bir araya gelinmesi, Gaziantep'in Teknik Tekstil ve Nonwoven üretimindeki konumu, Meslek Odaları – Üniversite - GAİB işbirliği çalışmaları hakkında fikir alışverişi yapılmıştır.

Yönetim Kurulu Üyelerimizin katılımıyla Gaziantep Sanayi Odası ziyareti gerçekleştirilmiştir. Yapılan toplantıda; dijitalleşme, Sanayi 5.0, verimlilik, yalın üretim teknikleri, mesleki yeterlilik belgelendirmeleri, teknik tekstillerde mühendisin önemi, Meslek Odaları- Üniversite- GSO işbirliği, yeni mezunların sanayiye entegrasyonu konuları üzerinde durulmuştur.

TMO Güney Bölge Şube Yönetim Kurulu

**MEDİKAL TEKSTİLER VE UYGULAMA ALANLARI

MEDİKAL TEKSTİLER
UYGULAMA ALANLARI

Tekstil Mühendisliği Bursa Şube
20.08.2020 Saat 21:00'de
Tekstil Mühendisleri Odası
Youtube Kanalında

Moderatör
Oğuzhan USLU
Tekstil Mühendisleri Odası
Bursa Şube Başkan Vekili
Bursalı Tekstil Ar-Ge Yöneticisi

Katılımcılar
Prof. Dr. Esra KARACA (Bursa Uludağ Üniversitesi Öğretim Üyesi)
Turgut Vefa ENGİN (Nurel Medikal Teknik Müdür)
Başak BARANOĞLU DEMİRCİ (AdviQual Kurucu)
Hakan GÜLTEKİN (G.M.S. Medikal Kurucu Üye)
Dr. Güzide ELİTEZ (Bursa Tabip Odası)

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 kriz sürecinde sağlık sistemleri ve bu sistemlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması kritik önem kazanmıştır.

Medikal Tekstil üretimi ve uygulama alanlarının tanıtılması amacıyla 20 Ağustos 2020 Perşembe akşamı TMO Bursa Şube tarafından bir panel düzenlenmiştir.

Moderatörlüğünü TMO Bursa Şube Başkan Vekili Oğuzhan Uslu'nun yaptığı programın tamamını Youtube TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası kanalından izleyebilirsiniz.

<https://www.youtube.com/watch?v=Adw1wkMfmdY>

** AKUSTİK TEKSTİL UYGULAMALARI

AKUSTİK TEKSTİL
UYGULAMALARI

Tekstil Mühendisleri Odası Bursa Şube
24.09.2020 Saat 21:00'de
Tekstil Mühendisleri Odası
Youtube Kanalında

Moderatör
Füsun EKREN
Tekstil Mühendisleri Odası Bursa
Şube Yönetim Kurulu Başkanı

Katılımcılar
Dr. Fatih SÜVARİ (Uludağ Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi)
Kadriye KUTLAY (Berteks Tekstil San. ARGE ve İnovasyon Proje Koordinatörü)
Aysun YENİCE (Küçükçalık Tekstil San. ARGE Merkezi Müdürü)
Zuhal Aslı SAKA (Mimarlar Odası Bursa Şubesi)
Gökçe KUTSAL (İçmimarlar Odası)
Burak ERDAL (Bias Mühendislik Test Ölçüm Bölüm Müdürü)

Tekstilin yeni kullanım alanlarından biri olan Akustik Tekstil uygulamalarının tanıtılması amacıyla, TMO Bursa Şube tarafından 24.09.2020 Perşembe akşamı bir panel düzenlenmiştir.

TMO Bursa Şube Başkanı Füsun Ekren'in moderatörlüğünü yaptığı programa Mimarlar Odası ve İç Mimarlar Odası temsilcileri, Uludağ Üniversitesi akademisyenleri ve sektör bölüm müdürleri konuk olmuşlardır.

Programın tamamını Youtube TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası kanalından izleyebilirsiniz.

<https://www.youtube.com/watch?v=OM-CzOZKCdk>

** TMO MERKEZ YÖNETİM KURULU İTHİB ZİYARETİ

18 Eylül 2020 Cuma günü TMO Merkez Yönetim Kurulu Başkanı Aykut Üstün, MYK Genel Sekreteri Serkan Özcanlı ve İstanbul Şube YK Başkanı Nabi Ertürk, İTHİB Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Öksüz'ü ziyaret ettiler. "Tercihim Tekstil Mühendisliği" burs projesi sonuçlarının değerlendirildiği toplantıda, projenin sonraki aşamaları ve çözüm ortaklığı yapılabilecek yeni projeler hakkında görüşüldü.

**** TEKSTİL MÜHENDİSLERİ ODASI (TMO), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) bünyesinde yer alan, Anayasa'nın 135. maddesinde tanımlanan, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. Her meslek grubu kendi içinde dayanışmak, birlik olup sesini duyurabilmek amacıyla bir araya gelmiş ve örgütlenmiştir. Tekstil Mühendisleri ve Deri Mühendisleri TMO altında örgütlenmektedir. Oda ve Şube Yönetim Kurulları gönüllülük esasıyla çalışmakta olup, aidat muafiyeti ve ücret almamaktadırlar.**

TMMOB TEKSTİL MÜHENDİSLERİ ODASI

@tmmob_tmo

TEKSTİL MÜHENDİSLERİ ODASI

@Tmmob_TekstilMO

